
	<p>በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግስት የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መከ/መቆ/ማስ/ጽ/ቤት Amhara National Regional State HIV/AIDS Prevention & Control Coordination Office በጋራ ማሳቀድ፣ ክትትልና ግምገማ ዋና የሥራ ሂደት Joint Planning, Monitoring and Evaluation Core Process</p>	
		<p>Ref. No.</p> <p>Date</p>

**ለፌዴራል ኤችአይቪ/ኤድስ መከላከያና መቆጣጠሪያ ጽ/ቤት
አዲስ አበባ**

- ለአብዛም ርዕሰ መስተተዳደርና የክልል መስተዳደር ጽ/ቤት**
ለአብዛመ ጤና ጥበቃ ቢሮ (የኤችአይቪ/ኤድስ መከ.መቆ. ስራ አመራር ቦርድ ሰብሳቢ)
ለአብዛመ ገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ
ለአብዛመ ኮሚኒኬሽን ጉዳዮች ቢሮ
ለአብዛመ ሴቶች፣ ህፃናትና ወጣቶች ጉዳይ ቢሮ
ባህር ዳር

ጉዳዩ: የ2003 በጀት ዓመት የ1ኛ ሩብ ዓመት ዕቅድ አፈፃፀም ሪፖርት ስለመላክ

በክልሉ ከሐምሌ 01/2002 ዓ.ም እስከ መስከረም 30/2003 ዓ.ም ድረስ የተከናወኑ የኤችአይቪ/ኤድስ መከላከልና መቆጣጠር እንቅስቃሴዎች የዕቅድ አፈፃፀም ሪፖርት አንድ ጥራዝ በዚህ ደብዳቤ አባሪ በማድረግ የላክን መሆኑን እንገልጻለን።

ከሰላምታ ጋር

ግልባጭ:-

- ለማስ/ጽ/ቤቱ ኃላፊ
 - ለጽ/ቤታችን ዘርፈ ብዙ ምላሽ ማጠናከርና ማስፋት ዋና የስራ ሂደት
 - ለጽ/ቤታችን የህዝብ ግንኙነት ዋና የስራ ሂደት
- ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መከ.መቆ/ማስ/ጽ/ቤት**

<p>ፖሣቱ P.O.Box 449</p>	<p>ስልክ - 0582-22-01-30 - 0582-22-01-28</p> <p>E-mail aracs@ethionet.et www.etharc.org/amhara</p>	<p>ፋክስ 0582- 20 68 27 Fax</p>
 ኤች አይ ቪ/ኤድስን በጋራ እንከላከል ! 		

**የአብዛኛው ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ
መከላከያና መቆጣጠሪያ ማስተገበሪያ
ጽ/ቤት**

**የ2003 በጀት ዓመት የ1ኛ ሩብ
ዓመት ዕቅድ አፈፃፀም ሪፖርት**

**ጥቅምት 2003 ዓ.ም
ባህርዳር**

ማዕገም

ማጠቃለያ	3
የዋና ዋና ተግባራት አፈፃፀም	4
1. መከላከል	4
1.1. የመረጃና ትምህርት ስርዓት	4
1.1.1. የግንዛቤ ማስጨበጫ ትምህርት	4
1.1.2. የመረጃ ትምህርትና ስርዓት ቁሳቁስ	5
1.2. የማህበረሰብ ውይይት	7
1.3 የማህበረሰብ አቀፍ ኤድስ ፕሮግራም	10
1.4 የኤች.አይ.ቪ የምክርና የደም ምርመራ አገልግሎት	12
1.5 ኤች.አይ.ቪ ከእናት ወደ ልጅ ☐ እንዳይተላለፍ መከላከል	14
1.6 የኮንዶም ትውውቅና ሥርጭት	16
1.7 የአባላዘር በሽታዎችን መከላከልና ማከም	18
1.8 በስራ ቦታዎች ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን መከላከል	19
1.9 ልዩ ትኩረት የሚያስፈልጋቸው የህብረተሰብ ክፍሎች ላይ የተከናወኑ ተግባራት	20
2. ድጋፍና ክብካቤ	21
2.1. ቫይረሱ በደማቸው ለሚገኝባቸውና ለኤድስ ህመማን ድጋፍና የማህበራት እንቅስቃሴ	21
2.2. ወለጆቻቸውን ላጡና ተጋላጭ ልጆች የሚደረግ ድጋፍ	23
2.3 ለተጋላጭ ወጣቶች ሴቶች የገቢ ማስገኛ ስልጠናና ድጋፍ	25
2.4 የፀረ ኤች አይ ቪ መድሃኒት አገልግሎት	25
3. የአቅም ግንባታ	27
3.1 ስልጠናዎች	27
3.2 የተካሄዱ ኮንፈረንሶች	29
3.3 በት/ቤቶች የህይወት ክህሎት ፕሮግራም አፈፃፀም	30
3.4 የጤና አገልግሎት መስጫ ተቋማትን ማስፋፋት	31
3.5 በኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መረጃ የሚሰጡ ማዕከላትን ማከምና ማጠናከር	31
4. የክትትልና ☐ ምርመራ ተግባራት	33
5. የፕሮጀክት ምዘና ተግባር	33
6. የበጀት አጠቃቀምና አስተዳደራዊ ጉዳዮች	34
7. የሰው ሀይል ስራ አመራር	35
8. ያጋጠሙ ዋና ዋና ችግሮችና የተወሰዱ የመፍትሄ ርምጃዎች	36
8.1 ያጋጠሙ ዋና ዋና ችግሮች	36
8.2 የተወሰዱ የመፍትሄ እርምጃዎች	36
8.3 ☐ ታ ☐ መልካም ☐ ስራ እንቅስቃሴዎች	36
9. ትኩረት የሚሹ ጉዳዮች	37

ማጠቃለያ

በ2003 በጀት ዓመት የመጀመሪያው ሩብ ዓመት በክልሉ የኤች.አይ.ቪ/ኤድስን ስርጭት ለመቃታት በርካታ ተግባራት ተከናውነዋል። የህዝብ ንቅናቄ በመፍጠር ህብረተሰቡ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን ለመከላከልና ለመቆጣጠር በባለቤትነትና በግንባር ቀደምነት ለእንዲሰለፍ እየተደረገ ነው።

በዚህም መሠረት በ2003 የበጀት ዓመት በአንደኛው ሩብ ዓመት፤

- 2,445,879 የህብረተሰብ ክፍሎች በልዩ ልዩ መንገዶች የግንዛቤ ማስጨበጫ ትምህርት አግኝተዋል፤
- 271,404 የመረጃ ትምህርትና ህትመት ቁሳቁሶች ተሰራጭተዋል፤
- 402,371 ሰዎች የኤች.አይ.ቪ የምርና የግም ምርመራ አድርገዋል፤
- 64107 ነፍስ ጡር እናቶች ኤች.አይ.ቪ ከእናት ወደ ልጅ መተላለፍ የመከላከል አገልግሎት ላይ የደም ምርመራ አድርገዋል 476 እናቶችና 419 ህፃናት ኔቨራፒን እንዲወስዱ ተደርጓል፤
- 6999 አዋቂ ሰዎችና 473 ህፃናትን በአዲስ መልኩ የፀረ ኤች አይ ቪ መድሃኒት እንዲጀምሩ ተደርጓል።
- 10475396 የወንድና 4720 የሴት ኮንዶም ተሰራጭተዋል፤
- 6026 ሰዎች የአባላዘር በሽታ ህክምና አግኝተዋል፤
- በግልጽ በሚገኙ 3426 ቀበሌዎች በ 8495 የማህበረሰብ ወጪዎች ጣቢያዎች እና በ3538 ት/ቤቶች በድምሩ በ12033 ጣቢያዎች የማህበረሰብ ወይይት ይካሄዳል።
- በ3161 ቀበሌዎች የማህበረሰብ አቀፍ ፀረ-ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ፕሮግራም በማካሄድ 458940 ቤተሰቦች መድረስ ተችሎል።
- 2950 መ/ቤቶች/ተቋማት የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ማስፈፀሚያ በጀት መድበዋል፤
- 202 መንግስታዊ ያልሆኑ ተቋማት የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ማስፈፀሚያ በጀት መድበዋል፤
- 2131 መ/ቤቶች/ተቋማት የኤድስ ፈንድ አቋቁመዋል፤
- 66097 ኤች.አይ.ቪ በደማቸው ያለባቸው ወገኖች የተለያዩ ድጋፍና ክብካቤ አግኝተዋል፤
- 133150 ወላጆቻቸውን በሞት ላጡ ህፃናት ድጋፍና ክብካቤ ተደርገዋል፤
- 16846 ሰዎች የአቅም ማሳደጊያ የተለያዩ ስልጠናዎች ተሰጥተዋል፤

የዋና ዋና ተግባራት አፈፃፀም

1. መከላከል

በ2003 ስምጠኛው ሩብ ስምጠኛ በዕቅድ ተይዘው በተለያዩ አካላት ከሚከናወኑ ተግባራት መከላከል የኤችአይቪን ስርጭትን የመከላከል ሥራ አንዱና ዋናው ነው። ሕብረተሰቡም የኤችአይቪ የምክርና የደም የምርመራ፣ ኤችአይቪ ከእናት ወደ ልጅ እንዳይተላለፍ የመከላከል፣ ፀረ-ኤችአይቪ መድሃኒት ተጠቃሚነትና የህክምና ባህሉን በማሳደግ በተለይም ለኤችአይቪ/ኤድስ የበለጠ የሚያጋልጡ የአባላዘር በሽታዎችን ፈጥኖ የመታከም አገልግሎቶች ተጠቃሚ ሆኗል። በተጨማሪም በኮንዶም አጠቃቀምና በሌሎችንም በርካታ መሻሻሎች ተገኝተዋል። በዚህም መሠረት በበጀት ዓመቱ መጀመሪያ ሩብ ዓመት በመከላከል የነበረው ክንውን እንደሚከተለው ቀርቧል።

1.1. የመረጃና ትምህርት ስርጭት

1.1.1. የግንዛቤ ማስጨበጫ ትምህርት

ኤችአይቪ/ኤድስን ለመከላከልና ለመቆጣጠር ስለበሽታው ምንነት፣ መተላለፊያና መከላከያ ዘዴዎች እንዲሁም ስለሚያደርሰው ኢኮኖሚያዊ፣ ማህበራዊና ስነልቦናዊ ጫና ለሕብረተሰቡ የግንዛቤ ማሳደጊያ ትምህርት በየጊዜው በተለያዩ መንገዶች እየተሰጠ ማለት ይቻላል።

በሩብ ዓመቱም የተለያዩ ስልቶችን በመጠቀም ለ3,750,000 ሕዝብ የግንዛቤ ማስጨበጫ ትምህርት ለመስጠት ታቅኖ ለ2,445,879 ሰዎች ትምህርቱ ተሰጥቷል። የዕቅድ ክንውኑም 65% ሲሆን የግንዛቤ ማስጨበጫ ትምህርቱ በገጽ ለገጽ ገለፃ ዝግጅቶች፣ በሚነበቡ ቁሳቁሶችና በሚደመጡ መረጃዎች (ሚዲያ)፣ በስነ ጽሑፍ፣ በድራማና በግጥም፣ በአቻ ለአቻ ውይይት፣ በሚኒሚጫ፣ በማህበረሰብ ውይይት፣ በፓናል ውይይት፣ ኤች.አይ.ቪ በደማቸው ውስጥ ያለባቸው ሠዎች በሚሰጡት የምስክርነት ቃል፣ በእምነት ተቋማት፣ በት/ቤቶች፣ በባንኮችና በስብሰባ ቦታዎች ላይ ግንዛቤው እንዲፈጠር ተደርጏል።

በሐይማኖታዊና ህግደንበኛ በዓላት ቀን ወቅታዊ መልዕክቶች እንዲተላለፉ ከተለያዩ አካላት ጋር በመሆን እንቅስቃሴ በማድረግ የአፈፃፀም መሻሻል እንዲኖር ተደርጓል። ከዚህ በተጨማሪ በክልሉ ውስጥ የሚደረጉትን እንቅስቃሴዎች በሬዲዮ፣ በቴሌቪዥን፣ በጋዜጣ፣ በኤፍኤምና በዜና ፕሮግራሞች በብዙሃን መገናኛ የሚዲያ ሽፋን እንዲያገኙ ተደርጓል።

ሰንጠረዥ -1. በአንደኛው ሩብ ዓመት የግንዛቤ ማስጨበጫ ትምህርት የተሰጣቸው ሰ- ች ብዛት

ተቁ	ዞን/ክልል	መለኪያ	አመታዊ የፊዚካል ዕቅድ	የዚህ ሩብ ዓመት			የእስከዚህ ሩብ ዓመት		
				ዕቅድ	ክንውን	%	ዕቅድ	ክንውን	%
1	ሰ/ጎንደር	የተሳታፊ ቁጥር	2365349	591337	399516	160	591337	399516	>100
2	ጎንደር ከተማ አስተዳደር	»	180365	45091			45091		
3	ደ/ጎንደር	»	1783896	445974	123606	28	445974	123606	28
4	ዋግኸምራ	»	371241	92810	48500	52	92810	48500	52
5	ሰ/ወሎ	»	1309932	327483	93269	28	327483	93269	28
6	ደ/ወሎ	»	2094625	523656	164618	380	523656	164618	>100
7	ደሴ ከተማ አስተዳደር	»	131660	32915			32915		
8	አሮሞ ብሔረሰብ	»	400702	100175	124313	124	100175	124313	124
9	ሰ/ሸዋ	»	1602547	400637	246035	61	400637	246035	61
10	ምስ/ጎጃም	»	1875796	468949	242735	52	468949	242735	52
11	ምዕ/ጎጃም	»	1836630	459157	711714	155	459157	711714	>100
12	አዊ ብሔረሰብ	»	855253	213813	189740	89	213813	189740	89
13	ባ/ዳር ከተማ አስተዳደር	»	192004	48001	48642	101	48001	48642	101
14	የክልል ተቋማት	»			53191			53191	
ድምር			15,000,000	3,750,000	2,445,879	65	3,750,000	2,445,879	65

1.1.2. የመረጃ ትምህርትና ስርጭት ቁሳቁስ ስርጭት

በተለያዩ የመረጃና ትምህርት ቁሳቁስ አማካኝነት ለሕብረተሰቡ ትምህርት በመስጠት የባሕሪ ለውጥ ለአንዲታችን በማድረግ ኤችአይቪ/ኤድስን ለመከላከልና ለመቆጣጠር ጋጭ እንክብካቤና የህክምና አገልግሎት ለማስፋፋት በሚደረገው ጥረት ውስጥ ቁልፍ ሚና አለው።

በተለያዩ አካላት ተዘጋጅተው ለሕብረተሰቡ የሚሠራጩት የመረጃ ትምህርትና ስርጭት ቁሳቁሶች የህብረተሰቡን ደረጃ ያገናዘቡ እንዲሆኑ በማድረግ እየተዘጋጀ ይገኛል። በዚህ መሠረት በበጀት ዓመቱ የመጀመሪያ ሩብ ዓመት ከተሰራጩት የመረጃና ትምህርት ቁሳቁሶች መካከል በራሪ ጽሑፎች፣ ብሮሽሮች፣ ፖስተሮችና የመሳሰሉት ይገኙበታል። በክልልና በዞኖች በግምሩ 271,404 የተለያዩ የመረጃና ትምህርት ቁሳቁስ ስርጭት ተካሂዷል። ይህም ከዓመታዊ ዕቅዱ 7% ብቻ አፈፃፀም ያሳያል።

ሰንጠረዥ-2. የመረጃና ትምህርት ቁሳቀስ (ህትመቶች) ስርጭት በዓይነት

ተቁ	ዞን /ወረዳ	መለኪያ	ዓመታዊ ክቅ□	ክንውን						
				ህትመት	ኤሌክትሮኒክስ	□ታ□ላ	ካኔቴራና ኮፍያ	ሌሎች ህትመቶች	□ምር	%
1	ሰ/ጎንደር	ቁዓር	630760	31470	685	21	0	32	32208	5
2	ጎንደር ከተማ አስተዳደር	»	48097							
3	ደ/ጎንደር	»	475706	21674	4	1	0	0	21679	5
4	ዋግኸምራ	»	98998	6758	10	11	114		6893	7
5	ሰ/ወሎ	»	349315	6976	73	2	45	75	7171	2
6	ደ/ወሎ	»	558567	17041	66	8	410	2	17527	3
7	ደሴ ከተማ አስተዳደር	»	35109							
8	ኦሮሞ ብሔረሰብ	»	106854	28560	5	0	500		29065	27
9	ሰ/ሸዋ	»	427346	24379	10	1	22	21977	46389	11
10	ምስ/ጎጃም	»	500212	34351	55	3	146	240	34795	7
11	ምዕ/ጎጃም	»	489768	27135	9	2	15		27161	6
12	አዊ ብሔረሰብ	»	228067	8932	38	0	0	1000	9970	4
13	ባ/ዳር ከተማ አስተዳደር	»	51201	604	92	10	3080	17220	21006	41
14	የክልል ተቋማት	»		17312	228	0	0	0	17540	
	ድምር	»	4,000,000	225,192	1,275	59	4,332	40,546	271,404	7

ሰንጠረዥ - 3. በማህ/ሰብ ደረጃ የሚደረግ የማህ/ሰብ ውይይት ሪፖርት ማቃቀሻ

ተ.ቁ	ዞን/ ወረዳ	የማህ/ሰብ ውይይት አስልጣኞች ብዛት			የማህ/ሰብ ውይይት የአመቻች ብዛት			ስራ ያልጀመሩ አመቻች ብዛት			የማ/ውይይት የሚካሄድባቸው ተበሌዎች ብዛት	ጠቅላላ የጣቢያ ብዛት	የነባር ጣቢያ ብዛት	የአዲስ ጣቢያ ማቋቋም ዕቅድ			የአዲስ ጣቢያ ማቋቋም እስከሆሀ ሩብ ዓመት ክንውን			በበጀት ዓመቱ የተካሄደ የውይይት ብዛት /Session/		
		ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ				የዓመት ዕቅድ በጣቢያ ብዛት	የተሳታፊዎች ብዛት			የተቋቋመ ጣቢያ	በአዲስ ጣቢያዎች የተሳታፊዎች ብዛት			
															ወ	ሴ	ድ		ወ		ሴ	ድ
1	ሰ/ጎንደር	51	10	61	61	1155	2072	166	79	245	529	934	297	1058	38710	38710	77420	252	12005	9542	21547	1518
2	ጎንደር ከተማ አስ	3	1	4	4	74	99	10	30	40	24	53	15	48	1680	1680	3360	53	1144	1264	2408	318
3	ደ/ጎንደር	36	2	38	38	722	1168	74	109	183	341	450	123	682	23870	23870	47740	81	1651	1582	3233	1278
4	ዋግሽምራ	22	0	22	22	160	399	6	4	10	127	386	4	254	8890	8890	17780	0	0	0	0	1120
5	ሰ/ወሎ	44	6	50	50	633	1235	76	29	105	272	619	472	544	19040	19040	38080	147	9085	14495	23580	1435
6	ደ/ወሎ	51	11	62	62	848	1840	123	114	237	528	1016	452	1056	36960	36960	73920	159	6449	6823	13272	2579
7	ደሴ ከተማ አስ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	0	0	38	1330	1330	2660	0	0	0	0	0
8	ኦሮሞ ብሔ	20	6	26	26	165	377	7	6	13	109	222	147	218	7630	7630	15260	46	2309	2309	4618	1030
9	ሰ/ሸዋ	74	11	85	85	653	1531	76	24	100	423	934	45	846	29610	29610	59220	889	31076	19781	50857	1511
10	ምስ/ጎጃም	63	10	73	73	682	3061	149	14	163	419	2176	1253	838	29330	29330	58660	115	4180	2110	6290	690
11	ምዕ/ጎጃም	41	8	49	49	666	1519	19	20	39	390	819	7	838	29330	29330	58660	812	26285	26285	52570	3303
12	አዊ ብሄረሰብ	28	4	32	32	378	1204	157	21	178	202	801	10	404	14140	14140	28280	33	322	296	618	348
13	ባ/ዳር ከተማ አስ	9	7	16	16	76	168	11	7	18	21	63	7	42	1470	1470	2940	21	667	613	1280	378
14	ክልል ተቋማት	0	0	0	45	45	90	23	23	46	22	22	0	45	1575	1575	3150	22	308	462	770	66
ድምር		442	76	518	563	6257	14763	897	480	1377	3426	8495	2832	6911	243565	243565	487130	2630	95481	85562	181043	15574

ማሳሰቢያ: -

1. ነባር የማህ/ሰብ ውይይት ጣቢያ ማለት የ1 ዓመት የውይይት ጊዜውን አጠናቆ ወደ ተግባራዊ እንቅስቃሴ የገባ ጣቢያን ብቻ ሲሆን ተግባራዊ እንቅስቃሴ ያልጀመረ ከሆነ አይቆጠርም።

ሰንጠረዥ - 4. የትምህርት ቤት ማህበረሰብ ውይይት ሪፖርት ማቅረቢያ

ተ.ቁ	የ/ወረዳ	የአሰልጣኞች ብዛት			አመቻቾች ብዛት			ስራ ያልጀመሩ አመቻቾች ብዛት			የት/ት ማ/ሰብ ውይይት የሚካሄድባቸው ት/ቤቶች ብዛት	ጠቅላላ የጣቢያ ብዛት	የነባር ጣቢያ ብዛት	የአዲስ ጣቢያ ማቋቋም ዕቅድ			የአዲስ ጣቢያ ማቋቋም እስከዚህ ሩብ ዓመት ክንውን			በበጀት ዓመቱ የተካሄደ የውይይት ብዛት /Session/			
		ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ				የዓመት ዕቅድ በጣቢያ ብዛት	የተሳታፊዎች ብዛት			የተቋቋመ ጣቢያ	በአዲስ ጣቢያዎች የተሳታፊዎች ብዛት				
															ወ	ሴ	ድ		ወ		ሴ	ድ	
1	ሰ/ጎንደር	53	23	76	466	382	848	90	77	167	319	363	164	334	11690	11690	23380	78	2182	2182	4364	573	
2	ጎንደር ከተማ አስ	3	1	4	18	18	36	0	0	0	43	43	0	52	1820	1820	3640	43	1425	1585	3010	86	
3	ደ/ጎንደር	26	2	28	385	147	532	109	42	151	212	217	69	213	7455	7455	14910	42	1635	1635	3270	153	
4	ዋግኸምራ	16	6	22	104	35	139	0	0	0	132	132	3	62	2170	2170	4340	36	1158	1152	2310	336	
5	ሰ/ወሎ	44	14	58	447	160	607	74	24	98	245	245	245	256	8960	8960	17920	23	904	690	1594	84	
6	ደ/ወሎ	55	27	82	963	323	1286	117	44	161	430	427	156	336	11760	11760	23520	96	2415	9941	12356	470	
7	ደሴ ከተማ አስ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42	1470	1470	2940	0	0	0	0	0	
8	ኦሮሞ ብሔ	19	4	23	146	84	230	3	3	6	135	155	108	71	2485	2485	4970	4	140	140	280	290	
9	ሰ/ሸዋ	33	8	41	390	290	680	31	14	45	506	506	40	355	12425	12425	24850	90	2087	1529	3616	106	
10	ምስ/ጎጃም	45	14	59	744	472	1216	141	22	163	429	561	181	301	10535	10535	21070	115	4180	2110	6290	690	
11	ምዕ/ጎጃም	38	8	46	711	280	991	41	16	57	433	460	24	271	9485	9485	18970	436	14237	14824	29061	566	
12	አዊ ብሄረሰብ	21	3	24	538	298	836	90	64	154	226	365	0	129	4515	4515	9030	198	3493	3275	6768	98	
13	ባ/ዳር ከተማ አስ	7	6	13	91	69	160	16	16	32	32	64	1	37	1295	1295	2590	0	0	0	0	88	
14	ክልል ተቋማት																						
ድምር		360	116	476	5003	2558	7561	712	322	1034	3142	3538	991	2459	86065	86065	172130	1161	33856	39063	72919	3540	

1.3 የማህበረሰብ አቀፍ ሂ-ኤድስ ፕሮግራም /VCAP/

ይህ ፕሮግራም ከማህበረሰብ ውይይት ጋር ተመሳሳይነት ያለው ህብረተሰቡን የሚያሳትፍ ፕሮግራም ሲሆን በክልሉ ባሉት ሁሉም ወርዳዎች በተጠናከረ ሁኔታ እጠቅላላ ያለ ፕሮግራም ነው። በያዝነው በጀት ዓመትም በመጀመሪያው ሩብ ዓመት ውስጥ በአጠቃላይ 3161 ቀበሌዎች በፕሮግራሙ የተደረሱ ሲሆን፣ በእነዚህ ቀበሌዎች በጎ ፈቃደኞችን የሚያስለጥኑ 1942 ሰዎች የአስልጣኞች ስልጠና የወሰዱ ሲሆን 22947 በጎ ፈቃደኞች ስልጠናውን ወስደው በጎ ፈቃድ አገልግሎት እየሰጡ ይገኛሉ።

በጎ ፈቃድ የሚሰጠው አገልግሎት ህብረተሰቡ እራሱን ከወረርሽኝ መከላከል እንዲችል የመከላከል ትምህርትና ግንዛቤ መስጠት፣ በማህበረሰብ ርቀት ማረጋገጥና በብካቤ ስራዎችን ማስተባበር፣ ህብረተሰቡን የአገልግሎት ተጠቃሚ ለማድረግ ምቹ ሁኔታዎችን መፍጠር እና የመሳሰሉትን በማድረግ ለሌሎች አካባቢዎችና የህብረተሰብ ክፍሎች አርዳሮ ሊሆን የሚችል የባለቤትነትና ሃላፊነት የሚፈጥር ስራ እንዲሰሩ ማበቃል። ከዚህ በተጨማሪም በማህበረሰብ ርቀት ማረጋገጥ ስልጠናዎች፣ ልጅ ልጅ ህብረተሰብ ክፍሎች አሳታፊ የሆነ ምርጫ ርቀትምና የተሻሉ ስራዎች የልምድ ልውውጥ ማካሄድበትና የመሳሰሉት ናቸው።

በአጠቃላይ በሩብ ዓመቱ በጎ ፈቃደኞች አማካይነት እያንዳንዱ በጎ ፈቃደኛ 20 ቤተሰቦችን ቢደርስ 458940 ቤተሰቦች ተደርሰው የተለያዩ በፕሮግራሙ የሚሰጡ አገልግሎቶችን አግኝተዋል ።

ሰንጠረዥ - 5. የፀረ-ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ በጎ ፈቃድ መልዕክተኞች (VCAP) ፕሮግራም ሪፖርት ማጠቃለያ

ተ.ቁ	የጎ/ወረዳ	በፕሮግራሙ የተሸፈኑ ተቀባይ ብዛት	የአስልጣኞች ስልጠና የወሰዱ ብዛት (TOT)	የሰለጠኑ በጎ ፈቃደኞች ብዛት			በበጀት ዓመቱ የበጎ ፈቃድ አገልግሎት እየሰጡ ያሉ በጎ ፈቃደኞች ብዛት										በፕሮግራሙ የተደረሱ ሰዎች ብዛት					
							ዓመታዊ ዕቅድ			የዚህ ሩብ ዓመት			ንጽጽር በ %			የአስከባይ ሩብ ዓመት						
										ዕቅድ						ክንውን			ዕቅድ			ክንውን
							ወ	ሴ	ደ	ወ	ሴ	ደ	ወ	ሴ	ደ	ወ	ሴ	ደ	ወ	ሴ	ደ	ወ
1	ሰ/ጎንደር	470	44	460	478	938	1587	1587	3174	397	397	794	1086	727	1813	> 100	397	397	794	1086	727	1813
2	ጎንደር ከተማ አስ	24	6	117	99	216	72	72	144	18	18	36	22	34	56	> 100	18	18	36	22	34	56
3	ደ/ጎንደር	235	232	1118	418	1536	1023	1023	2046	256	256	512	671	332	1003	> 100	256	256	512	671	332	1003
4	ዋግኸምራ	125	157	945	579	1524	381	381	762	95	95	191	823	503	1326	> 100	95	95	191	823	503	1326
5	ሰ/ወሎ	272	187	1619	519	2138	816	816	1632	204	204	408	5405	5885	11290	> 100	204	204	408	5405	5885	11290
6	ደ/ወሎ	457	738	1650	1483	3133	1584	1584	3168	396	396	792	2745	925	3670	0	396	396	792	2745	925	3670
7	ደሴ ከተማ አስ	0	0	0	0	0	57	57	114	14	14	29	0	0	0	0	14	14	29	0	0	0
8	አሮሞ ብሔ	109	241	608	720	1328	327	327	654	82	82	164	558	670	1228	> 100	82	82	164	558	670	1228
9	ሰ/ሸዋ	425	222	1890	810	2700	1269	1269	2538	317	317	635	438	172	610	0	317	317	635	438	172	610
10	ምሰ/ጎጃም	429	19	1402	523	1925	1257	1257	2514	314	314	629	2153	2249	4402	> 100	314	314	629	2153	2249	4402
11	ምዕ/ጎጃም	393	26	2894	869	3763	1170	1170	2340	293	293	585	2388	898	3286	0	293	293	585	2388	898	3286
12	አዊ ብሄረሰብ	201	66	1437	615	2052	606	606	1212	152	152	303	815	478	1293	> 100	152	152	303	815	478	1293
13	ባ/ዳር ከተማ አስ	21	4	533	332	865	63	63	126	16	16	32	323	213	536	> 100	16	16	32	323	213	536
14	ክልል ተቋማት																					
ጅምር		3161	1942	14673	7445	22118	10212	10212	20424	2554	2554	5110	17427	13086	22947	>100	2554	2554	5110	11856	11091	22947

1.4. የኤችአይቪ የምክርና የደም ምርመራ አገልግሎት

የኤችአይቪ የምክርና የደም ምርመራ አገልግሎት የኤችአይቪን ሥርጭት ባለበት ለመግታት ከኤችአይቪ ነፃ የሆኑ ልጆች እንዲወለዱ በማድረግ ጤነኛ ቤተሰብ ለመመስረት የወደፊት ሕይወትን በዕቅድ ለመምራት የፀረ-ኤችአይቪ መድሃኒት ለመጠቀም የድጋፍና በብካቤ አገልግሎት ለመስጠት እንዲሁም በኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ምክንያት ለሚከሰቱ ተጓዳኝ በሽታዎች ተገቢውን ሕክምና በእንዲያገኙ ለማድረግ መግቢያ በር ነው።

በአሁኑ ወቅት በክልሉ ከ520 በላይ የመንግስት፣ መንግስታዊ ያልሆኑና የግል የምክርና የደም ምርመራ አገልግሎት መስጫ ጣቢያዎች ይገኛሉ። ከፍተኛ የሆነ የህዝብ ቅስቀሳ የተደረገ ከመሆኑም በላይ በክልሉ የማህበረሰብ ውይይት እየተካሄደ በመሆኑና ከፍተኛ የሆነ የመመርመር ፍላጎት በመፈጠሩ ከመደበኛ የአገልግሎት መስጫዎች በተጨማሪ በተንቀሳቃሽ ጣቢያዎችም አገልግሎቱ እየተሰጠ ይገኛል።

በበጀት ዓመቱ የመጀመሪያ ሩብ ዓመት ውስጥ በሁሉም ዞኖች ለ 319,585 ሰዎች የኤች.አይ.ቪ የምክርና ምርመራ አገልግሎት ለመስጠት ታቅቶ ለ 402,371 ሰዎች አገልግሎቱ ተሰጥቷል። ይህም ከዕቅዱ የ126% አፈፃፀም አለው። በዚህ ሪፖርት መሠረት ከተመረመሩት 206866 ወንዶች ውስጥ 3663(1.7%) እንዲሁም ከተመረመሩት 195505 ሴቶች መካከል 5337 (2.72%) የሚሆኑት ኤች.አይ.ቪ በደማቸው ውስጥ ተገኝተዋል። በአጠቃላይ በዓመቱ ከተመረመሩት 402371 ሰዎች ውስጥ 9000 ያህሉ ኤች አይ ቪ ተገኝተዋል። ከሪፖርቱ እንደምንገነዘበው ከተመረመሩት ውስጥ በቁጥር ወንዶቹ የሚበልጡ ቢሆንም ኤች.አይ.ቪ በደማቸው የተገኘባቸውን ስንመለከት ግን የሴቶቹ ቁጥር ከፍተኛ እንደሆነ ማየት ይቻላል። በመሆኑም በመከላከል በድጋፍ አሰጣጡ እንዲሁም በህክምናው በኩል ለሴቶች የተለየ ትኩረት ማሰጠት ያረጋግጣል።

በአጠቃላይ በክልሉ የኤችአይቪ የደም ምርመራ በህ/ሰቡ በእየተለመደ መሆኑን፣ ህብረተሰቡም ከኤች.አይ.ቪ ተጋላጭነት ራሱን የመጠበቅ ልምዱ መሻሻሉን እንዲሁም እየተካሄዱ ያሉት የመከላከልና መቆጣጠር ተግባራት ውጤታማ በእየሆኑ እንደመጡ ያመለክታል።

ሰንጠረዥ - 6. የኤች አይ ቪ የምክርና የደም ምርመራ አገልግሎት ተጠቃሚዎች ሪፖርት (ማጠቃለያ)

ተቁ	ዞን /ወረዳ	ዓመታዊ ክትባ	የአስከባይ ሩብ ዓመት PITC							የአስከባይ ሩብ ዓመት VCT							አጠቃላይ የተመረመሩ /HCT = PITC + VCT/			ለህክምና ክትትል ሪፈር የተደረጉ		
			ዕቅድ	ክንውን						ዕቅድ	ክንውን											
				□□ም ምርመራ □□ረ□			ኤች.አይ.ቪ. □ተ□ኛባቸው				□□ም ምርመራ □□ረ□			ኤች.አይ.ቪ. □ተ□ኛባቸው								
				ጠ.	ሲ.	□	ጠ.	ሲ.	□		ጠ.	ሲ.	□	ጠ.	ሲ.	□	ጠ.	ሲ.	□	ጠ.	ሲ.	□
1	ሰ/ጎንደር	402370	50296	6479	7040	13519	164	223	387	50296	11367	9523	20890	139	195	334	17846	16563	34409	103	164	267
2	ጎንደር ከተማ አስ	30682	3835	3260	5130	8390	55	132	187	3835	4504	3711	8215	178	315	493	7764	8841	16605	0	0	0
3	ደ/ጎንደር	303459	37932	2869	2918	5787	51	78	129	37932	3984	3348	7332	113	147	260	6853	6266	13119	60	71	131
4	ዋግኸምራ	68164	8521	2149	1906	4055	24	39	63	8521	11169	9704	20873	49	71	120	13318	11610	24928	39	77	116
5	ሰ/ወሎ	222833	27854	3155	5241	8396	156	218	374	27854	10954	11912	22866	299	421	720	14109	17153	31262	354	538	892
6	ደ/ወሎ	356317	44540	3514	3292	6806	78	77	155	44540	19015	16444	35459	158	249	407	22529	19736	42265	107	176	283
7	ደሴ ከተማ አስ	22397	2800	1352	1917	3269	138	173	311	2800	7408	6338	13746	327	472	799	8760	8255	17015	465	645	1110
8	ኦሮሞ ብሔ	68164	8521	3685	5269	8954	57	96	153	8521	11080	9482	20562	56	63	119	14765	14751	29516	113	159	272
9	ሰ/ሸዋ	272610	34076	5956	7165	13121	136	161	297	34076	25734	18759	44493	164	223	387	31690	25924	57614	155	224	379
10	ምስ/ጎጃም	319092	39887	9432	12375	21807	217	310	527	39887	22106	21054	43160	356	532	888	31538	33429	64967	1871	3462	5333
11	ምዕ/ጎጃም	312430	39054	5766	5339	11105	61	74	135	39054	11819	8239	20058	172	256	428	17585	13578	31163	208	289	497
12	አዊ ብሄረሰብ	145487	18186	2738	3384	6122	27	54	81	18186	5935	5100	11035	82	142	224	8673	8484	17157	48	120	168
13	ባ/ዳር ከተማ አስ	32662	4083	5137	5561	10698	91	130	221	4083	6299	5354	11653	315	486	801	11436	10915	22351	0	0	0
14	ክልል ተቋማት																0	0	0			
	ደ-ምር	2556667	319583	55492	66537	122029	1255	1765	3020	319583	151374	128968	280342	2408	3572	5980	206866	195505	402371	3523	5925	9448

1.5. ኤችአይቪ ከእናት ወደ ልጅ እንዳይተላለፍ መከላከል

የኤችአይቪን ሥርጭት ለመግታት ከፍተኛ ትኩረት ከተሠጣቸው ተግባራት መካከል አንዱ ከእናት ወደ ልጅ ኤችአይቪ እንዳይተላለፍ መከላከል ነው። ኤችአይቪ በደማቸው የተገኘባቸው ነፍሰጡር እናቶች ኤች.አይ.ቪ ወደ ህፃኑ እንዳይተላለፍ የሚያስችለውን ሕክምና እንዲገኙ ግንዛቤ የመስጠትም ሆነ የአገልግሎቱ አቅርቦት ከጊዜ ወደ ጊዜም እየተስፋፋ ገኛል።

በበጀት ዓመቱ የመጀመሪያው ሩብ ዓመት ኤችአይቪ ከእናት ወደ ልጅ እንዳይተላለፍ ከ 316 በላይ የጤና ድርጅቶች አገልግሎቱን የማቅረብ ስራ እየተሰራ ሲሆን ለ 172141 እናቶች የምክርና ምርመራ አገልግሎት ተጠቃሚ ለማግኘት ታቅጦ 64107 ነፍሰ ጡር እናቶች ምርመራ በማድረግ ተጠቃሚ ሁኔታዎች ናቸው። ክንውኑም የዕቅዱን 37% ነው።

ክንውኑ ከባለፈው በጀት ዓመት ተመሳሳይ ወቅት ጋር ሲነፃፀር መሻሻል ቢያሳይም ከዕቅዱ አንፃር አፈፃፀሙ ዝቅተኛ ነው። የኤች.አይ.ቪ የደም ምርመራ ካደረጉት ነፍሰጡር እናቶች 1.8% ወይም 1160ዎቹ ኤች.አይ.ቪ በደማቸው የተገኘ ሲሆን 476 እናቶችና 419 ህፃናት ኤች.አይ.ቪ ወደ ህፃናት እንዳይተላለፍ የሚረዳ መድሀኒት አገልግሎት እንዲጠቀሙ ተደርገዋል።

በተጨማሪ በተለያዩ ቦታዎች ኤች አይ ቪ ከእናት ወደ ልጅ እንዳይተላለፍ 214 የእናቶች ለእናቶች ድጋፍ ቡድን እንዲቋቋም ተደርጎ 4254 እናቶች በድጋፍ ቡድኑ ተካተዋል።

ሰንጠረዥ - 7. ኤች.አይ.ቪ ከእናት ወደ ልጅ እንዳይተላለፍ መከላከል

ተ.ቁ	ዞን/ወረዳ	ዓመታዊ የደም ምርመራ የሚያደረጉ ዕቅድ	የእስክኪህ ሩብ ዓመት ክንውን											የአልሚ ምግብ ተጠቃሚ የሆኑ	
			ቅድመ ወሊድ ክትትል አገልግሎት ያገኙ(ANC)	የምክር አገልግሎት ያገኙ	የደም ምርመራ ያደረጉ	ኤች.አይ.ቪ በደማቸው የተገኘ	ARV prophylaxis እና NVP የተጠቀሙ እናቶች	በወሊድ ወቅት NVP የተሰጣቸው ህፃናት	የተመረመሩ አጋሮች /Partner/	ኤች.አይ.ቪ የተገኘባቸው የትዳር አጋሮች	የተቋቋመ MSG	በMSG የተካተቱ እናቶች	ህፃናት	እናቶች	
													ህፃናት	እናቶች	
1	ሰ/ጎንደር	108579	20091	12103	10981	273	20	12	1604	12	23	86	0	4	
2	ጎንደር ከተማ አስ	8279	3377	3359	2948	101	56	63	259	0	5	63	0	32	
3	ደ/ጎንደር	81888	15228	14312	13056	77	36	21	865	1	11	186	0	0	
4	ዋግሽምራ	17042	1801	1763	1513	71	35	8	108	1	12	0	26	17	
5	ሰ/ወሎ	60131	7183	5729	5662	114	59	22	292	5	30	564	186	93	
6	ደ/ወሎ	96152	5953	5240	394	81	35	56	436	3	45	2743	1039	71	
7	ደሴ ከተማ አስ	6044	960	960	960	61	29	27	0	0	0	0	0	0	
8	ኦሮሞ ብሔ	18394	3311	3311	3311	24	19	10	1022	4	12	7	1	25	
9	ሰ/ሸዋ	73564	6771	5390	4742	61	25	21	613	14	21	56	18	19	
10	ምስ/ጎጃም	86107	12977	10491	9925	144	66	93	282	3	20	143	0	8	
11	ምዕ/ጎጃም	84309	5347	5063	4591	40	21	21	831	4	17	223	0	0	
12	አዊ ብሄረሰብ	39260	5232	5058	4662	40	25	20	608	5	18	183	4	6	
13	ባ/ዳር ከተማ አስ	8814	1465	1362	1362	73	50	45	0	0	0	0	0	0	
14	ክልል ተቋማት														
ድምር		688562	89696	74141	64107	1160	476	419	6920	52	214	4254	1274	275	

1.6 የኮንዶም ትውውቅና ሥርጭት

ጥንቃቄ የጎደለው የግብረሰጋ ግንኙነት ዋና የኤች ኦይ ቪ መተላለፊያ መንገድ ከመሆኑ አንጻር ኮንዶምን በአግባቡና ሁልጊዜ መጠቀም በተለይም ለወጣቱ የህብረተሰብ ክፍል ማቅረብ አንዱ ትኩረት የተሰጠው ተግባር ነው።

ዲኬቲ ኢትዮጵያ፣ የክልሉ ጤና ጥበቃ ቢሮ፣ እንዲሁም የኤችኦይቪ መከላከያና መቆጣጠሪያ ጽ/ቤቶች ኮንዶምን በማስተዋወቅና በማሰራጨት በዋናነት በጳሌ ወገን ሚሰሩ ሲሆኑ በሌሎች አካላትም ማለትም በተባበሩት መንግስታት የሰነህዝብ ድርጅት/UNFPA/፣ በአይቴክ ኢትዮጵያ፣ በፖፑላሽን ሰርቪስ ኢትዮጵያ፣ በቤተሰብ መምሪታ፣ በአልማ፣ በፀረ ኤድስ ክብባት፣ በግል የጤና ድርጅቶች እንዲሁም በሱቆች፣ በሆቴሎችና በመድሐኒት ቤቶች ስርጭቱ እየተከናወነ ይገኛል።

በበጀት አመቱ የመጀመሪያው ሩብ ዓመት ወስጥ በአጠቃላይ በተለያዩ አካላት 9758250 ኮንዶሞች (9281250 የወንድና 477000 የሴት ኮንዶሞችን) ለማሰራጨት ታቅፎ 10475396 የወንድና 4720 የሴት ኮንዶም በድምሩ 10480116 ኮንዶም ተሰራጭቷል። አፈፃፀሙም 107% ነው። ከዕቅድ አንጻር አፈፃፀሙ የሚያሳየው በተለይ የሴት ኮንዶም ስርጭት ለወደፊቱ ትኩረት መስጠት የሚያስፈልገው መሆኑን ነው።

ሰንጠረዥ - 8. የኮንዶም ኑዎ-ወቅና ሥርጭት

ተ.ቁ	ዞን/ወረዳ	የዓመት ዕቅድ			የአስከባይ ሩብ ዓመት ዕቅድ ክንውን									አዲስ የተቋቋመ የኮንዶም ማስራጫ ጣብያ ብዛት	ጠቅላላ አገልግሎት የሚሰጥ የኮንዶም ማስራጫ ጣብያዎች ብዛት	የኮንዶም አይያዘና አጠቃቀም ኮሚቴ ማቋቋም
		የወንድ	የሴት	ድምር	የወንድ			የሴት			ድምር					
					ዕቅድ	ክንውን	%	ዕቅድ	ክንውን	%	ዕቅድ	ክንውን	%			
1	ሰ/ንንደር	5837392	308284	6145676	1459348	468672	32	77071	0	0	1536419	468672	31	33	212	25
2	ጎንደር ከተማ አስ	446643	23508	470151	111661	79751	71	5877	300	5	117538	80051	68	9	13	0
3	ደ/ንንደር	4417522	232501	4650023	1104381	255858	23	58125	0	0	1162506	255858	22	62	282	7
4	ዋግኸምራ	919317	48385	967702	229829	81856	36	12096	0	0	241926	81856	34	0	203	1
5	ሰ/ወሎ	3243829	170728	3414557	810957	273174	34	42682	0	0	853639	273174	32	34	285	36
6	ደ/ወሎ	5186991	273000	5459991	1296748	1250141	96	68250	0	0	1364998	1250141	92	11	225	55
7	ደሴ ከተማ አስ	326035	17160	343195	81509	100591	123	4290	300	7	85799	100891	118	0	45	0
8	አሮሞ ብሔ	992271	5225	997496	248068	100845	41	1306	0	0	249374	100845	40	0	219	6
9	ሰ/ሸዋ	3968441	208865	4177306	992110	696406	70	52216	0	0	1044327	696406	67	87	539	6
10	ምስ/ንጃም	4645097	244479	4889576	1161274	453957	39	61120	425	1	1222394	454382	37	71	373	6
11	ምዕ/ንጃም	4548107	239374	4787481	1137027	808705	71	59844	115	0	1196870	808820	68	67	270	15
12	አዊ ብሄረሰብ	2117890	111468	2229358	529473	146196	28	27867	0	0	557340	146196	26	33	97	2
13	ባ/ዳር ከተማ አስ	475465	25024	500489	118866	352040	296	6256	3580	57	125122	355620	284	0	0	0
14	ክልል ተቋማት				0	5407204		0			0	5407204			45	
	ድምር	37125000	1908001	39033001	9281250	10475396	113	477000	4720	1	9758250	10480116	107	407	2808	159

1.7 የአባላዘር በሽታዎችን መከላከልና ማከም

የአባላዘር በሽታታየኤች.አይ.ቪ/ኤ.ድ.ስን ስርጭት ከሚያባብሱት ከዋና ዋና ምክንያቶች መካከል አንዱ ሲሆን በአባላዘር በሽታዎች የተያዙ ሠዎች ለኤች.አይ.ቪ ያላቸው ተጋላጭነት ከጤነኛ ሰዎች ጋር ሲነፃፀር የበለጠ በመሆኑ የህብረተሰቡን ግንዛቤ ማሳደግና የተጋለጡትን ህክምና እንዲያገኙ ማረጋገጥ ከጠቅላላው::

በበጀት አመቱ የመጀመሪያ ሩብ ዓመት ውስጥ ለ 15000 ሰዎች የአባላዘር በሽታ ሕክምና አገልግሎት ለመስጠት ታቅዶ ለ 6026 ሰዎች አገልግሎቱ ተሰጧል:: ክንውኑም ክፍት 40% ነው::

ሰንጠረዥ - 9. የአባላዘር በሽታ ህክምና ተጠቃሚዎች ብዛት ማጠቃለያ

ተ.ቁ	ዞን/ ወረዳ	ዓመታዊ ዕቅድ			እስከዚህ ሩብ ዓመት					
					ዕቅድ			ክንውን		
		ወንድ	ሴት	ድምር	ወንድ	ሴት	ድምር	ወንድ	ሴት	ድምር
1	ሰ/ጎንደር	4730	4731	9461	1183	1183	2365	437	536	973
2	ጎንደር ከተማ አስ	360	361	721	90	90	180	98	240	338
3	ደ/ጎንደር	3568	3568	7136	892	892	1784	206	285	491
4	ዋግሽምራ	742	743	1485	186	186	371	74	83	157
5	ሰ/ወሎ	2620	2620	5240	655	655	1310	286	249	535
6	ደ/ወሎ	4189	4190	8379	1047	1048	2095	355	394	749
7	ደሴ ከተማ አስ	263	264	527	66	66	132	30	35	65
8	አሮሞ ብሔ	802	801	1603	201	200	401	104	63	167
9	ሰ/ሸዋ	3205	3205	6410	801	801	1603	198	193	391
10	ምስ/ጎጃም	3751	3752	7503	938	938	1876	445	519	964
11	ምዕ/ጎጃም	3673	3674	7347	918	919	1837	98	112	210
12	አዊ ብሄረሰብ	1710	1711	3421	428	428	855	88	109	197
13	ባ/ዳር ከተማ አስ	384	384	768	96	96	192	259	530	789
14	ክልል ተቋማት									0
ድምር		29997	30004	60001	7499	7501	15000	2678	3348	6026

1.8 በስራ ቦታዎች ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን መከላከል

የመንግስትም ሆነ መንግስታዊ ያልሆኑ ልዩ ልዩ ተቋማት በስራ ቦታዎች ኤችአይቪን በመከላከል እየተንቀሳቀሱ ይገኛሉ። በዚህም መሠረት አበረታች ጅምሮች እየታዩ ነው። በስራ ቦታዎች ኤችአይቪ/ኤድስን የመከላከያና የመቆጣጠሪያ መመሪያዎችን በማስተዋወቅ እና አፈፃፀሙን በመከታተል፣ የተቋሙን ስራተኞችንና ተገልጋዮችን ትምህርት በመስጠት፣ ወላጆቻቸውን ያጡ ህፃናትን በመደገፍ፣ ኤችአይቪ በደማቸው ያለባቸውን ሠራተኞች መብት ከማስጠበቅ አኳያ በርካታ ስራዎች ተከናውነዋል።

በተጨማሪም በግል ተቋማትና ፋብሪካዎች አካባቢ፣ ብዙ ተጋላጭና ወጣት ስራተኞች ባሉባቸው ተቋሞች፣ በትላልቅ የፕሮጀክት አካባቢዎች ከስራ ባህሪያቸው አንጻር የተለየ ትኩረት ተሰጥቶ እንዲሰራ ለማድረግ ተከታታይነት ያለው ውይይትና ክትትልና ድጋፍ ተካሂዷል።

ሰንጠረዥ - 10. የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ሜይንስትራሚንግ አፈፃፀም በመንግስት ተቋማት

ተ.ቁ	የተከናወኑ ተግባራት	መለኪያ	የዓመት ዕቅድ	የስክሪብ ሩብ ዓመት		
				ዕቅድ	ክንውን	ንጽጽር በ %
1	ተግባራዊ የሚሆን ዕቅድ ያዘጋጁ ሴክተሮች	በሴክትር	4133	4133	2872	69
2	የስራ ቦታ ላይ ውይይት የሚያካሄዱ ሴክተሮች	በሴክትር	4133	4133	1502	36
3	ኤድስ ፈንድ ያቋቋሙ ሴክተሮች	በሴክትር	4133	4133	2131	52
4	በቀበሌ፣ በአርሶአደሩ ማህበረሰብ የኤድስ ፈንድ ማቋቋም	በሴክትር			1008	
5	በኤድስ ፈንድ የተሰበሰበ ገንዘብ	ብብር			1071521	
6	2% በጀት የመደቡ ሴክተሮች	በሴክትር	4133	4133	2950	71
7	በ2% የተመደበ በጀት	ብብር			3828769	
8	የስራ ቦታ የኤችአይቪ/ኤድስ መመሪያ ማዘጋጀት	በሴክትር	4133	4133	551	13
9	ተጠሪ ሠራተኛ የመደቡ ሴክተር መ/ቤቶች	በሴክትር	4133	4133	3036	69
10	ኤችአይቪ/ኤድስ በሴክተር ላይ ያደረሰውን ተፅዕኖ ያጠና ሴክተር	በሴክትር	4133	4133	57	36

ሰንጠረዥ - 11. የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ሜይንስትራሚንግ አፈፃፀም በመያድና ሲቪክ ማህበራት

በክልሉ የሚገኙ መያዶች ብዛት 167

ተ.ቁ	የተከናወኑ ተግባራት	መለኪያ	የዓመት ዕቅድ	የስክሪብ ሩብ ዓመት		
				ዕቅድ	ክንውን	ንጽጽር በ %
1	ተግባራዊ የሚሆን ዕቅድ ያዘጋጁ ተቋማት	በቁጥር	167	167	428	256
2	ኤድስ ፈንድ ያቋቋሙ ተቋማት	ተቋማት	167	167	151	90
3	በኤድስ ፈንድ የተሰበሰበ ገንዘብ ብዛት	ብብር			167218	
4	በጀት የመደቡ ተቋማት ብዛት	ተቋማት	167	167	202	121
5	የተመደበ በጀት መጠን	ብብር			648894	
6	ተጠሪ ሠራተኛ የመደቡ ተቋማት	ተቋማት	167	167	405	243

1.9 ልዩ ትኩረት የሚያስፈልጋቸው የህብረተሰብ ክፍሎች ላይ የተከናወኑ ተግባራት

ሁሉም የህብረተሰብ ክፍል ለኤች አይ ቪ የተጋለጠ ቢሆንም ነገር ግን በስራ ባህሪያቸው በጾታና በክፍላቸው በሰለጠነ ለኤች አይ ቪ የተጋለጡ አካላት ላይ ትኩረት በማድረግ በአነስተኛ ወጭ ጊዜና በህግ ላይ በፍጥነት የተሻለ ውጤት ማምጣት የሚቻል በመሆኑ የተለየ ጥረት እንዲደረግ ይጠበቃል። ከእነዚህ የህብረተሰብ ክፍሎችም ወጣቶች፣ ሴቶች፣ መለዎ ለባሹ፣ ተንቀሳቃሽ ሠራተኞች፣ ሹፊሮች እና መምህራን ይገኙበታል።

ከላይ በተገለጹት ተግባራት ለእነዚህ የህብረተሰብ ክፍሎች፡-

- ወጣቱን ትኩረት ያደረጉ በፀረ ኤድስ ክበባት አማካኝነት በድራማ በስነ ጽሑፍ በሙዚቃ በመነጻጸፍና በመሳሰሉት በመከላከሉ ዙሪያ በክልሉ በርካታ ስራዎች ተሰርተዋል።
- ◆ በትምህርት ቤትም ሆነ ከትምህርት ቤት ውጭ ላሉ የፀረ-ኤድስ ክበባትና የመረጃ ማዕከላትን፣ ሚኒሜዲያዎችን በማቋቋምና በማጠናከር ወጣቱን ከኤችአይቪ እንዲከላከል እየተደረገ ነው። የአቻ ለአቻ ውይይቶች፣ የወጣቶች ወይይትና የህይወት ክህሎት ስልጠናዎች ወጣቶችን ማዕከል አድርገው እየተካሄዱ ናቸው።
- ◆ ሁሉም የህብረተሰብ ክፍል እንዲቀምጥ የሚበረታታ ቢሆንም በተለይም ወጣቱ፣ ሴቶች አዳሪዎችና መለዎ ለባሹ የህብረተሰብ ክፍል ከዕድሜውና ከስራ ባህሪው አንጻር ኮንዶም እንዲጠቀም ይጠበቃል። ስለሆነም የኮንዶም አቅርቦት እነዚህ የህብረተሰብ ክፍሎች በሚገኙባቸው ቦታዎች በስፋት ማተካሄድ ይቻላል።
- ◆ የኤችአይቪ ስርጭት ከፍተኛ ደረጃ በደረሰባቸው የክልሉ የተመረጡ አካባቢዎች ተጋላጭ የህብረተሰብ ክፍሎች ላይ መሰረት ያደረገ የመከላከል፣ ህክምና እና የድጋፍና ክብካቤ ስራ እየተሰራ ይገኛል።
- ◆ በሴቶችና ልጃገረዶች እንዲሁም በሆቴል ተቀጥረው ለሚሰሩና በሴቶች አዳሪነት ላይ ሁለቱም የመከላከል ስልጠና፣ የአቻ ለአቻ ትምህርት፣ የንግድ ክህሎት ስልጠናና የመሃል ካፒታል ከመስጠት በተጨማሪ ኤችአይቪ ላለባቸው ሴቶች በገቢ ማስገኛ እንዲሰማሩ ተደርጓል።
- ◆ በማ/ውይይት ላይ ማሳተፍ ሴቶችን ወደ 50 % ከፍ ለማድረግ ጥረት ተደርጓል።
- ◆ በክልሉ ውስጥ በሚካሄዱ የልማት ፕሮጀክቶች (በመንገድ ስራ፣ በመስኖ ልማት፣ በሰፈራ አካባቢ፣ በከፍተኛ ትምህርት ተቋማት አካባቢ የሚገኘውን ህብረተሰብና የፕሮጀክት ሠራተኞች ከኤችአይቪ ለመጠበቅ ትኩረት በመስጠት በርካታ ስራዎች ተከናውነዋል።

በአጠቃላይ በመከላከሉ ዘርፍ ከላይ በተዘረዘሩት የትኩረት መስኮች በልዩ ልዩ አካላት በርካታ ስራዎች የተከናወኑ ሲሆን በተቋም ደረጃ በስራ ቦታዎች ኤችአይቪ/ኤድስን በመከላከል እንዲሁም በህብረተሰቡ ውስጥ በልዩ ልዩ መንገዶች ግንዛቤ ተፈጥሯል። እነዚህ ተግባራትም ከለጋሽ ድርጅቶችም ሆነ ከአካባቢው በተገኘ ሃብት ተከናውኗል።

2. ድጋፍና ክብካቤ

ድጋፍና እንቅስቃሴ ኤችአይቪ/ኤድስን በመከላከልና በመቆጣጠር ተግባራት ውስጥ ጉልህ ድርሻ ይሰጠዋል። ስለሆነም በክልላችን ኤችአይቪ በደማቸው ለሚገኝባቸውና ለኤድስ ህመማን እንዲሁም ወላጆቻቸውን ላጡና ተጋላጭ ልጆች በበርካታ ፈፃሚ አካላትና ማህበራት በኩል ድጋፍና ክብካቤ እንዲያገኙ እንጠይቃለን።

2.1. ኤችአይቪ በደማቸው ለሚገኝባቸውና ለኤድስ ህመማን ድጋፍና የማህበራት እንቅስቃሴ

በ2003 በጀት አመት የመጀመሪያው ሩብ ዓመት በምሩ ለ 40812 ኤችአይቪ በደማቸው ለሚገኝና ኤድስ ህመማን ድጋፍና ክብካቤ ለማድረግ ታቅ 66097 ሰዎች በተለያዩ የድጋፍ አይነቶች ተጠቃሚ ሆነዋል። ክንውኑም 162 % ሲሆን፤ 21 ኤችአይቪ በደማቸው ላለባቸው ሰዎች ከክልል ቢሮዎች በቋሚነት በየወሩ የሚደገፉ ይገኙበታል። የተሰጡ የድጋፍ አይነቶችና የተጠቃሚዎች ብዛት እንደሚከተለው ይሆናል።

በክልሉ በአጠቃላይ ከ158 በላይ ኤችአይቪ በደማቸው የሚገኝባቸው ሰዎች ማህበራት ተደራጅተው አባሎቻቸው በተለያዩ የገቢ ማስገኛ የድጋፍና ክብካቤ፣ ኤች.አ.ቪ/ኤድስን በመከላከልም የህዝብ ንቅናቄ በመጠቀም እንዲሁም በሌሎች ተግባራት እንጠቃለን።

ኤችአይቪ በደማቸው ያለባቸው ሰዎች ማህበራት አባላት የተሰማሩባቸው የገቢ ማስገኛ ተግባራት ዋና ዋናዎቹ፡-

- የከብት፣ በግ፣ ፍየል እና ዶሮ እርባታና ማድለብ
- ንብ ማነብ
- በሰብል ምርትና በጓሮ አትክትልት ልማት
- ሽቀጣሽቀጥ ንግድ
- ወፍጮ ቤት
- በሆቴል አገልግሎት
- በካፍቴሪያ አገልግሎት
- በጽህፈት መሳሪያዎችና ሱቅ
- የፎቶ ኮፒ ስራ
- አሸዋ፣ ቡሉኬትና ሌሎች የግንባታ ቁሳቁሶች ማምረት
- ወዘተ--- ይገኙበታል

ሰንጠረዥ - 12. ኤችኤይቪ በደማቸው ላለባቸው ወገኖች የተደረገ ድጋፍና ክብካቤ

የጋጋፍና ክብካቤ ዓይነት	መለኪያ	ዓመታዊ ዕቅድ			እስከዚህ ሩብ ዓመት						
		ወንድ	ሴት	ድምር	ዕቅድ			ክንውን			
					ወንድ	ሴት	ድምር	ወንድ	ሴት	ድምር	ንጽጽር በ %
የስነ ልቦና የምክር አገልግሎት ማህበራዊ ድጋፍ	☐ተ☐☐☐	20406	20406	40812	20406	20406	40812	12012	17743	29755	73
የምግብ ድጋፍ	☐ተ☐☐☐	10203	10203	20406	10203	10203	20406	4277	8663	12940	63
የመጠለያ ድጋፍ	☐ተ☐☐☐	10203	10203	20406	10203	10203	20406	296	676	972	5
በገቢ ማሰገኛ ተግባራት ስልጠና መስጠት	☐ተ☐☐☐	10203	10203	20406	10203	10203	20406	752	1542	2294	11
ለገቢ ማሰገኛ ተግባራት የገንዘብ ድጋፍ ማድረግ	☐ተ☐☐☐	10203	10203	20406	10203	10203	20406	770	1555	2325	11
የቤት ለቤት ድጋፍና ክብካቤ ያገኙ	☐ተ☐☐☐	10203	10203	20406	10203	10203	20406	6512	11299	17811	87
ድምር		20406	20406	40812	20406	20406	40812	24619	41478	66097	162

2.2. ወላጆቻቸውን ላጡና ተጋላጭ ልጆች የሚደረግ ድጋፍ

ወላጆቻቸውን በኤድስና በሌሎች ምክንያቶች የሚያጡ ተጋላጭ ልጆች ቁጥር ከሚደረገው የድጋፍና ክብካቤ ምላሽ በላይ በመሆኑ በርካታ ልጆች ለጎዳና ህይወትና ሌሎች ችግሮች እርቀት ለሰጡት ልጆች ችግሮች ዘላቂነት መፍትሄ የሚሹ ቢሆኑም በክልላችን በሚገኙ አጋር ድርጅቶችና ፈፃሚ አካላት ከተለያዩ ምንጮች በሚገኘውና በአካባቢው ሃብት የገንዘብ ድጋፍ ለጥቂቶቹ የመሠረታዊ ፍላጎትና የትምህርት ድጋፍ እንዲሰጥ ጥረት ማድረግ ይገባል።

✓ በበጀት ዓመቱ የመጀመሪያው ሩብ ዓመት 131834(64%) ወላጆቻቸውን ያጡና ተጋላጭ ልጆች የተለያዩ የድጋፍና ክብካቤ አገልግሎት ተጠቃሚ ሆነዋል።

በተለያዩ ረጂና ፈፃሚ ድርጅቶች የተከናወኑ መሠረታዊ ፍላጎትና የትምህርት ቁሳቁስ ድጋፎች እንዲሁም በቢ. ማስገናኛ ተግባራት ወላጆቻቸውን ላጡና ተጋላጭ ልጆች ትምህርታቸውን እንዲከታተሉና ጤናማ ዜጎች እንዲሆኑ ከፍተኛ አስተዋጽኦ እየተደረገ ጥረት ማድረግ ይገባል።

ሰንጠረዥ - 13. ወላጆቻቸውን ላባ-ና ተጋላጭ ልጆች የተደረገ ጋጋና ክብካቤ

ዝርዝር ተግባራት	መለኪያ	ዓመታዊ ዕቅድ			የእስከዚህ ሩብ ዓመት							
					ዕቅድ			ክንውን				
		ወንድ	ሴት	ድምር	ወንድ	ሴት	ድምር	ወንድ	ሴት	ድምር	ንጽጽር በ%	
የስነ ልቦና የምክር አገልግሎትና ማህበራዊ ድጋፍ	☐	102716	102716	205431	25679	25679	51358	26829	29684	56513	110	
የትምህርት ድጋፍ /የት/ሴት ክፍያ፣ የት/ቁሳቁስ/ የደንብ ልብስ/	☐	102716	102716	205431	25679	25679	51358	20723	22846	43569	85	
የምግብ ድጋፍ	☐	51358	51358	102716	12840	12840	25679	11586	12997	24583	96	
የመጠጫ ድጋፍ	☐	51358	51358	102716	12840	12840	25679	500	646	1146	4	
በገቢ ማስገኛ ተግባራት ስልጠና መስጠት	☐	51358	51358	102716	12840	12840	25679	1624	2268	3892	15	
ለገቢ ማስገኛ ተግባራት የገንዘብ ድጋፍ ማድረግ	☐	51358	51358	102716	12840	12840	25679	805	1326	2131	8	
ድምር	☐	410863	410863	821726	102716	102716	205432	62067	69767	131834	64	
አሳዳጊ በማፈላለግ መስጠት	ለሴክተሮች	☐						478	642	1120		
	ለግለሰቦች	☐						31	36	67		
	ለሌሎች	☐						63	66	129		
	ድምር	☐						572	744	1316		
OVC Task Force/ ግብረ ሀይል ማቋቋም	ቁጥር											

ሰንጠረዥ - 14. ለተጋላጭ ሴቶች የተደረገ ድጋፍና ክብካቤ

የጋፍና ክብካቤ ዓይነት	መለኪያ	ዓመታዊ ዕቅድ	እስከዚህ ሩብ ዓመት		
			ዕቅድ	ክንውን	ንጽጽር በ %
በገቢ ማሰገኛ ተግባራት ስልጠና ያገኙ	☐ተ☐☐ ሴቶች ቁጥር	20406	5102	3422	67
ለገቢ ማሰገኛ ተግባራት የገንዘብ ድጋፍ ያገኙ	☐ተ☐☐ ሴቶች ቁጥር	20406	5102	5987	117
ድምር		20406	5102	5987	117

2.4 የፀረ ኤች አይ ቪ መድሃኒት አገልግሎት

ክልላችን የፀረ-ኤችአይቪ መድሃኒት በሚያስፈልጋቸው ሰዎች ብዛት ቀዳሚውን ስፍራ የያዘ በመሆኑ አገልግሎቱን በስፋት ለማዳረስ ከፍተኛ ትኩረት የተሰጠው ጉዳይ ነው። ይህን አገልግሎት ለማዳረስ የጣቢያዎችን ቁጥር መጨመር፣ የሰው ማሰልጠንና ሌሎች ተጓዳኝ ተግባራትን ማከናወን ከዚህም ጋር የመድሃኒቱ ተጠቃሚዎች ያለማቋረጥ እንዲጠቀሙ ክትትልና ድጋፍ ማድረግ ትኩረት ተሰጥቶት እ☐ተሰራ ☐☐ኛል።

ባለፉት ዓመታት ለክልሉ ህብረተሰብ የተካሄዱት የግንዛቤ ማስጨበጫና የማህበረሰብ ውይይት ስብሰታዎች ለውጥ ትርጉም የሚሰጠው የነበር ቢሆንም በተካሄዱት የህዝብ ንቅናቄ ተግባራት ህብረተሰቡን የአገልግሎቶች ተጠቃሚ በማድረግ ረገድ ጉልህ አስተዋጽኦ አበርክተዋል።

በጋህ የ2003 በጀት አመት የመጀመሪያ ሩብ ዓመት አገልግሎቱ በ17 ሆስፒታሎችና በ111 ጤና ጣቢያዎች በድምሩ 128 የጤና ድርጅቶች አገልግሎቱ እ☐ተሰባ ይገኛል። በአጠቃላይ በበጀት ዓመቱ ህፃናትን ጨምሮ 71022 ሰዎች በአዲስ የጸረ-ኤች.አይ.ቪ. መድሃኒት ለማስጀመር ታቅዶ በመጀመሪያው ሩብ ዓመት ብቻ 6999 አዋቂዎችና 473 ህፃናት በድምሩ 7472 ሰዎች በአዲስ እንዲጀምሩ ተደርጓል። አፈፃፀሙም የዓመቱን 11% ማከናወን ተችሏል።

ሰንጠረዥ - 15. በሁሉም አይ.ቪ መድሃኒት አጠቃቀም ሪፖርት

የግ/ወረዳ	አገልግሎት ከተጀመረ ለክትትል የተመዘገቡ (Ever Enroled)	አገልግሎት ከተጀመረ ጀምሮ የጀመሩ (Ever started)	አዲስ የሚጀምሩ ዓመታዊ ክትትል	ዕቅድ/ክገወጥ																				
				በበጀት ዓመቱ አዲስ አገልግሎት የጀመሩ አዋቂዎች			በአሁን ወቅት የአገልግሎት ተጠቃሚዎች /Currently on ART/			ተዛማጅ በሽታዎች /OI/ ትኩረት			በበጀት ዓመቱ ART ቁጥር			የህፃናት ART አገልግሎት ከተጀመረ ጀምሮ መጠቀም የጀመሩ			በበጀት ዓመቱ ከ12 ዓመት በታች ART መጠቀም በአዲስ መጠቀም			በአሁን ወቅት የአገልግሎት ተጠቃሚዎች ህፃናት /Currently on ART/		
				ጠ	ሴ	ድ	ጠ	ሴ	ድ	ጠ	ሴ	ድ	ጠ	ሴ	ድ	ጠ	ሴ	ድ	ጠ	ሴ	ድ	ጠ	ሴ	ድ
ሰ/ጎንደር	5506	3283	8944	291	281	572	1316	1544	2860	32	83	115	17	25	42	54	39	93	7	4	11	46	26	72
ጎንደር ከተማ አስ	11998	7281	3788	97	179	276	2353	3351	5704	0	0	0	36	66	102	138	199	337	16	28	44	146	212	358
ደ/ጎንደር	9217	6237	7934	748	1005	1753	2247	3170	5417	317	487	804	5	12	17	184	185	369	70	64	134	123	135	258
ዋግሽምራ	1705	1149	1691	35	58	93	125	165	290	7	9	16	1	5	6	16	21	37	0	2	2	16	14	30
ሰ/ወሎ	13224	8483	6168	217	289	506	3482	4186	7668	164	236	400	18	36	54	396	404	800	23	12	35	259	234	493
ደ/ወሎ	5215	3796	8617	903	1007	1910	1437	1732	3169	974	1676	2650	39	36	75	83	103	186	18	18	36	62	56	118
ደሴ ከተማ አስ	16147	10952	1779	100	121	221	3065	4000	7065	492	600	1092	5	7	12	354	404	758	8	12	20	30	34	64
ኦሮሞ ብሔ	3426	1439	1941	61	72	133	591	792	1383	0	0	0	3	5	8	28	31	59	2	3	5	34	66	100
ሰ/ሸዋ	8042	6096	7585	148	250	398	1484	2252	3736	26	86	112	39	48	87	34	69	103	19	56	75	74	111	185
ምስ/ጎጃም	13197	5956	8642	126	224	350	895	1334	2229	792	789	1581	36	31	67	16	18	34	9	13	22	14	18	32
ምዕ/ጎጃም	6811	4499	8380	111	151	262	1384	2281	3665	158	252	410	35	43	78	109	82	191	26	16	42	82	71	153
አዊ ብሄረሰብ	5847	2310	3937	61	151	212	786	1362	2148	106	184	290	14	17	31	27	23	50	4	2	6	26	22	48
ባ/ዳር ከተማ አስ	12088	9944	1616	150	163	313	2750	3931	6681	0	0	0	0	0	0	3340	3341	6681	18	23	41	435	436	871
ክልል ተቋማት						0			0			0			0			0			0			0
ድምር	112423	71425	71022	3048	3951	6999	21915	30100	52015	3068	4402	7470	248	331	579	4779	4919	9698	220	253	473	1347	1435	2782

3. የአቅም ግንባታ

3.1 ስልጠናዎች

የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ዘርፈ-ብዙ ምላሽ ተጠናክሮ እንዲቀጥል በየደረጃው ያሉ ፈፃሚና አስፈፃሚ አካሎችን አቅም ማጠናከር በበጀት ዓመቱ ትኩረት የተሰጠው ተግባር ነው። በመሆኑም ለእነዚህ አካላት የተለያዩ ቁሳቁሶች ድጋፍ፣ የቴክኒክ እና የገንዘብ ድጋፍ እንዲሁም የተለያዩ የአቅም ግንባታ ስልጠናዎች ተከናውነዋል።

ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን ለመከላከልና ለመቆጣጠር፣ ህክምና ለመስጠት እንዲሁም ድጋፍና ክብካቤ ለማድረግ የሚረዱ በርካታ ስልጠናዎችና የአቅም ግንባታ ተግባራት በተለያዩ አጋር አካላት እየተፈጸሙ ይገኛሉ። በድምሩ 16846(6210 ወንድና 10636 ሴት) ሰልጣኞች በተለያዩና በየደረጃው ባሉ አጋር አካሎች የተሰጡ ስልጠናዎች ናቸው።

የንግድ ክህሎት ስልጠና የተሰጣቸው መስራት የሚችሉ ወላጆቻቸውን ያጡ ህፃናት፣ ኤችአይቪ በደማቸው ያለባቸው ወገኖችና ለተጋላጭ ወጣቶች (ሴተኛ አዳሪዎችን ጨምሮ) የተሰጠ ሲሆን ከስልጠና በኋላም የመስሪያ ገንዘብ ድጋፍ፣ ቦታ እና ተገቢው ድጋፍና ክትትል ተደርጎላቸው ወደ ስራ ተሰማርተዋል።

የህይወት ክህሎት ስልጠና የተሰጠው ከፍተኛ ተጋላጭነት ላላቸው የህ/ሰብ ክፍሎች ነው። በዋነኛነትም በስልጠናው የተሳተፉት ሴተኛ አዳሪዎች፣ ፖሊሶች፣ ተማሪዎችና መምህራን፣ ወጣቶች እና ሹፌሮች ናቸው።

ሰንጠረዥ - 16. የተከናወኑ የአቅም ግንባታ ስልጠናዎች

ተቁ	የተከናወኑ የስልጠና አይነቶች	መሰኪያ	የዓመት ዕቅድ			እስከዚህ ሩብ ዓመት						የሥልጠናው ቀን ብዛት
						ዕቅድ			ክንውን			
			ወንድ	ሴት	ድምር	ወንድ	ሴት	ድምር	ወንድ	ሴት	ድምር	
1	የማ/ሰብ ወይም የአመቻች ስልጠና	በቁጥር	6999	6999	13998	1750	1750	3500	901	1293	2194	6
2	የት/ት ማ/ሰብ ወይም የአመቻች ስልጠና	በቁጥር	1226	1226	2452	307	307	613	7	4	11	6
3	የበጎ ፈቃድ ፀረ ኤድስ መልዕክተኞች ማሰልጠን	በቁጥር	10278	10278	20556	2570	2570	5139	757	425	1182	3
4	ለተጋልጭ የህ/ሰብ ክፍሎች የህይወት ክህሎት ስልጠና መስጠት	በቁጥር	24900	24900	49800	6225	6225	12450	2407	5412	7819	5
5	የአቻ ለአቻ ወይም የአስልጣኞች ስልጠና መስጠት	በቁጥር	166	166	332	42	42	83	9	3	12	6
6	የአቻ ለአቻ ወይም የአመቻች ስልጠና	በቁጥር	830	830	1660	208	208	415	431	600	1031	5
7	የኮንዶም አስተዋዋቂዎች	በቁጥር	166	166	332	42	42	83	20	45	65	3
8	የቤት ለቤት ድጋፍ አሰጣጥ ስልጠና	በቁጥር	0	3320	3320	0	830	830	314	258	572	5
9	በኤች አይ ቪ የምክርና የደም ምርመራ አገልግሎት የጤና ባለሙያዎች ስልጠና	በቁጥር	658	658	1316	165	165	329	266	534	800	21
10	የአባላዘር በሰታዎች ህክምና ስልጠና ለጤና ባለሙያዎች ስልጠና መስጠት (STI)	በቁጥር	329	329	658	82	82	165	14	19	33	7
11	የጤና ኤክስፐርት ባለሙያዎችን ኤች አይ ቪ ክእናት ወደ ልጅ አንዳይተላለፍ የመከላከል አገልግሎት አሰጣጥ ስልጠና መስጠት (PMTCT)	በቁጥር	0	3426	3426	0	857	857	0	324	324	30
12	የጤና ባለሙያዎችን ኤች አይ ቪ ክእናት ወደ ልጅ አንዳይተላለፍ የመከላከል አገልግሎት አሰጣጥ ላይ ማሰልጠን (pmtct)	በቁጥር	202	202	404	51	51	101	17	149	166	7
13	ለእናቶች ድጋፍ ቡድን የድጋፍ አሰጣጥ ስልጠና	በቁጥር	202	202	404	51	51	101	17	158	175	3
14	የባህሪ ለውጥ ስርዐት ስልጠና መስጠት	በቁጥር	415	415	830	104	104	208	45	74	119	10
15	የፀረ ኤች አይ ቪ ህክምና በሚሰጥባቸው ተቋሞች ለጤና ባለሙያዎች የቲቢ ኤች አይ ቪ ART Adherence/Lab እና ሌሎች የስራ ላይ ስልጠና	በቁጥር	660	1000	1660	165	250	415	57	107	164	5
16	የህ/ሰብ አሳታፊ ዕቅድ ስልጠና	በቁጥር	415	415	830	104	104	208	17	13	30	3
17	የገቢ ማስገኛ ስልጠና	በቁጥር	4150	4150	8300	1038	1038	2075	161	493	654	5
18	ሜይንስትራሚንግ	በቁጥር	2066	2067	4133	517	517	1033	321	94	415	3
19	የአመራርና ኦድቫኒሲ	በቁጥር	2066	2067	4133	517	517	1033	18	1	19	3
20	የኾርጅክት ዝግጅትና አስተዳደር	በቁጥር	2066	2067	4133	517	517	1033	12	9	21	7
21	ጎጅ ልማዳዊ ድርጊቶችና ኤች አይ ቪ/ኤድስ	በቁጥር	830	830	1660	208	208	415	103	26	129	3
22	ሌሎች				0	0	0	0	316	595	911	
ድምር			58624	65713	124337	14656	16428	31084	6210	10636	16846	

ማሳሰቢያ:- ሁሉም በኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መከ.መቆ. የተሰጡ የስልጠና ዓይነቶች በማንኛውም አካል ቢሰጡም በሪፖርቱ ይካተታሉ።

3.2. ኮንፈረንሶች/ ፓናል ውይይቶች/ ወርክሾፖች

ሰንጠረዥ - 17. የተካሄዱ ኮንፈረንሶች/ ፓናል ውይይቶች/ ወርክሾፖች ብዛት

ተቁ	□መድረክ አይነቶች	መለኪያ	የዓመት ዕቅድ				እስከዚህ ሩብ ዓመት								ኮንፈረንሱ የተካሄደበት ቀን ብዛት
			ዕቅድ				ክንውን								
			ዞን	ወረዳ	ቀበሌ	ጎጥ	ዞን	ወረዳ	ቀበሌ	ጎጥ	ዞን	ወረዳ	ቀበሌ	ጎጥ	
1	በ PMTCT ላይ ክሎቶችና ሴት አመራሮች ጋር የተደረገ የምክክር መጠሪያ	በቁጥር	13	166	3426	0	3	42	857	0	3	22	497	43	1-2
2	በተመረጡ ኤችአይቪ/ኤድስ መከሰቶች ጉዳዮች ላይ ፓናል ውይይት ማካሄድ	በቁጥር	13	166	0	0	3	42	0	0	4	31	358		1-3
3	የአርሶ አደር ኮንፈረንስ	በቁጥር	0	0	3426	13704	0	0	857	3426		6	4		1
	በፀረ ኤችአይቪ/ መድኃኒትና አድራጊነት ላይ ወርክሾፕ		13	166	3426	0	3	42	857	0	5	55	42		1
4	የኤድስ ፈንድና 2% በጀት አጠቃቀም	በቁጥር	13	166	3426	0	3	42	857	0	1	55	453		1
5	የሀይማኖት አባቶች ሀዋሪያዊ ጉባዔ		13	166	3426	0	3	42	857	0	1	5	12		1
6	የህዝብ ንቅናቄ መፍጠሪያ መድረክ		13	166	3426	13704	3	42	857	3426		1	154		1
7	የፕሮግራም አድቫኬሲ መፍጠሪያ መድረክ		13	166	3426	0	3	42	857	0			8	1	
8	የወጣቶች ውይይት		13	166	3426	0	3	42	857	0	4				
9	የአጋርነት ወርክሾፕ		13	166	0	0	3	42	0	0		4			
10	የፕሮጀክት ትውውቅ		26	166	0	0	7	42	0	0		3			
ድምር			143	1660	27408	27408	36	415	6852	6852					

3.3. በት/ት ቤቶች የህይወት ክህሎት ፕሮግራም

ሰንጠረዥ - 18. በት/ት ቤቶች የህይወት ክህሎት ፕሮግራም አፈፃፀም በበጀት ዓመቱ

ዞን/ ወረዳ	እስከ ዚህ ሩብ ዓመት በህይወት ክህሎት የተሸፈኑ ት/ቤቶች				እስከ ዚህ ሩብ ዓመት በህይወት ክህሎት የሰጠው መምህራን ብዛት									እስከ ዚህ ሩብ ዓመት በህይወት ክህሎት የሰጠው ተማሪዎች ብዛት									
	አንደኛ ደረጃ	ሁለተኛ ደረጃ	ከሁለተኛ ደረጃ በላይ	ድምር	አንደኛ ደረጃ			ሁለተኛ ደረጃ			ከሁለተኛ ደረጃ በላይ			አንደኛ ደረጃ			ሁለተኛ ደረጃ			ከሁለተኛ ደረጃ በላይ			
					ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	ወ
ሰ/ጎንደር	49	13	3	65	112	108	220	56	20	76	6	3	9	786	483	1269	188	98	286	2	0	2	
ጎንደር ከተማ አስተዳደር	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ደ/ጎንደር	44	5	3	52	15	15	30	2	2	4	2	2	4	30	60	90	6	6	12	4	8	12	
ዋግሽምራ	0	0	0	0			0			0			0			0			0			0	
ሰ/ወሎ	31	31	4	66	47	11	58	10	2	12	3	0	3	417	428	845	42	37	79	30	30	60	
ደ/ወሎ	128	30	3	161			0			0			0	30	7	37	30	18	48	269	200	469	
ደሴ ከተማ አስተዳደር				0			0			0			0			0			0			0	
አሮሞ ብሔራዊ	40	8	3	51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ሰ/ሸዋ	24	3	2	29	12	9	21	7	7	14	2	2	4	38	37	75	10	10	20	8	7	15	
ምስ/ጎጃም	13	7	2	22	52	77	129	108	131	239	30	30	60	108	168	276	296	458	754	34	44	78	
ምዕ/ጎጃም				0			0			0			0			0			0			0	
አዊ ብሄረሰብ	84	6	5	95	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ባ/ዳር ከተማ አስተዳደር	9	2	2	13	78	122	200	0	0	0	0	0	0	120	325	445	10	10	20	10	10	20	
ክልል ተቋማት							0			0			0			0			0			0	
ድምር	422	105	27	554	316	342	658	183	162	345	43	37	80	1529	1508	3037	582	637	1219	357	299	656	

ማሳሰቢያ:- በዋናው የአትም ግንባታ ስልጠና ስር የሚካተት ቢሆንም በት/ቤቶች ላይ የተሰጠው የህይወት ክህሎት ስልጠና ለብቻው በዚህ ሰንጠረዥ መቅረብ አለበት።

3.4. የጤና አገልግሎት መስጫ ተቋማትን ማስፋፋት

ሰንጠረዥ - 19. የጤና አገልግሎት መስጫ ተቋማትን ማስፋፋት

ተ.ቁ	ተግባራት	መለኪያ	አጠቃላይ በ2002 በጀት ዓመት ላይ የነበረ	በዚህ በጀት ዓመት በአዲስ ማስጀመር			አጠቃላይ አሁን የተደረሰ የጣቢያ ብዛት			
				ዕቅድ	ክንውን	ንዕሰር	ሆስፒታል	ጤና ጣቢያ	ሌሎች	ድምር
1	ቋሚ የኤች.አይ.ቪ የምክርና የፍም ምርመራ ጣቢያዎችን ማስፋፋት	ቁጥር	520		0		17	503		520
2	ቋሚ የPMTCT አገልግሎት መስጫ ጣቢያዎችን ማስፋፋት	ቁጥር	316		0		17	299	0	316
3	የፀረ-ኤች.አይ.ቪ መድሀኒት ህክምና አገልግሎት /የህፃናትን ጨምሮ/ በመንግስት ተቋማት ማስፋፋት	ቁጥር	128	24	0	0	17	111	0	128
4	የፀረ-ኤች.አይ.ቪ መድሀኒት ህክምና አገልግሎት /የህፃናትን ጨምሮ/ በግል ተቋማት ማስፋፋት	ቁጥር	0				0	0	0	0
5	የተንቀሳቃሽ በፈ.ቃደኝነት ላይ የተመሰረተ የኤች.አይ.ቪ የምክርና የፍም ምርመራ ጣቢያ ማቋቋም	ቁጥር	2956	470	63	13	3019			
6	የኮንዶም ማሰራጨ ጣቢያዎችን ማቋቋም	ቁጥር	3193	1092	764	70	3957			

ማሳሰቢያ:- በሩብ ዓመቱ አዲስ 10 የአዋቂ ፀረ-ኤች.አይ.ቪ ህክምና የሚሰጥባቸው ጤና ተቋሞች ላይ የህፃናት እንዲጀመር ተደርጓል።

3.5. የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መረጃ የሚሰጡ ማዕከላት

ሰንጠረዥ - 20. የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መረጃ የሚሰጡ ማዕከላትን ማቋቋምና ማጠናከር

ተ.ቁ	ተግባራት	መለኪያ	በ2002 በጀት ዓመት ላይ የነበረ ብዛት	የበጀት ዓመቱ ዕቅድ	እስከዚህ ሩብ ዓመት			አጠቃላይ አሁን የተደረሰ ብዛት
					ዕቅድ	ክንውን	%	
1	የኤድስ መረጃ ማዕከላትን ማቋቋም ከት/ቤት ውጭ	በቁጥር	612	400	100	85	85	697
2	የኤድስ መረጃ ማዕከላትን በት/ተቋማት ማቋቋም	በቁጥር	873	1200	300	207	69	1080
3	የት/ቤት ሚኒ ሚዲያ ማእከላት መመስረት /ማጠናከር/	በቁጥር	994	1200	300	217	72	1211
4	የወጣቶች የዝ ፍራንድሊ የኤድስ መረጃ ማእከል መመስረት /ማጠናከር/	በቁጥር	205	200	50	41	82	246
5	የትምህርት ተቋማት ፀረ-ኤድስ ክበባትን አቅም መገንባት/ማጠናከርና መመስረት	በቁጥር	2552	2000	500	326	65	2878
6	ከት/ቤት ውጭ ፀረ-ኤድስ ክበባትን መመስረት /ማጠናከር/	በቁጥር	990	1200	300	183	61	1173
7	ሁሉንም የቀበሌ መረጃ ማዕከላትን ማቋቋም/ማጠናከር		789	3426	857	108	13	897

3.6 በየደረጃው ያሉ የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ማ/ጽ/ቤቶችን አቅም ማጠናከር ከፌዴራል ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መከ.መቆ.ጽ/ቤት ጋር በመሆን ከፑልድ ፈንድ በተገኘ ድጋፍ በየደረጃው ያሉ የጽ/ቤቶቻችን ሰራተኞች ትምህርትና ስልጠና ተመልምለው የረጅምና የአጭር ጊዜ ስልጠና እየተከታተሉ ይገኛሉ። በዚህ ፕሮግራም 63 ሰራተኞች በርቀት ትምህርት - ዲፕሎማ ያላቸው ከሆነ ወደ ዲግሪ፣ ዲግሪ ያላቸው ከሆነ ደግሞ የማስተርስ ፕሮግራም እየተማሩ ይገኛሉ። የዚህ የሠው ሃይል ስልጠና በየደረጃው ላሉ የጤና ጥበቃ ሃላፊዎችና ባለሙያዎች እንዲሁም ለኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መከ.መቆ. ለማስተባበሪያ ጽ/ቤቱ ሠራተኞች የተሰጠ ነው። 59 ሰራተኞች የአጭር ጊዜ ስልጠና ለፋይናንስ ባለሙያዎች የፋይናንስ አስተዳደር የአጭር ጊዜ ስልጠና እንዲያገኙ ተደርጏል።

4. የክትትልና ጠቅላይ ተግባራት

ጠቅላይ ተግባራትን ለማሳካት በየደረጃው የክትትልና ድጋፍ ተግባራት ተከናውነዋል። ወቅታዊ የሆነ የመስክ ክትትል፣ የቴክኒክ ድጋፍ ማድረግ፣ ለሚያጋጥሙ ችግሮች መፍትሄ መፈለግ፣ የስራ አመራርና መደበኛ የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መከ/መቆ ም/ቤት ጋብጦች፣ የዕቅድ አፈፃፀም ግምገማዎችና የመሳሰሉት መደበኛ የሆኑ የክትትልና ድጋፍ ተግባራት በመከናወን ላይ ናቸው።

የክልሉ ስራ አመራር ቦርድ በክልሉ እየተደረገ ያለውን ሁለገብ እንቅስቃሴ ለመከታተልና ውሳኔ እና አቅጣጫ ለመስጠት እንዲሁም የሚያጋጥሙ ችግሮችን ለመፍታት በፕሮግራሙ መሠረት 3 መደበኛ ስብሰባዎችን አካሂዷል። በግልጽ ገጽ ግራፍ ለኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ም/ቤት 12ኛ ኛ ግራፍ ተንሂዷል። የዞን አመራሮችን ባሳተፈ መልኩ በክልሉ ርዕሰ መስተዳደር የተመራ የ2002 በጀት ዓመት ዓመታዊ ዕቅድ አፈፃፀም ግምገማ ተካሂዷል።

በዞንና በወረዳ እየተደረገ ያለውን እንቅስቃሴ በመገምገም በኩል በዞንና በወረዳ መደበኛ የምክር ቤት ጉባዔዎች ተካሂደዋል። በዚህም መሠረት በአመራሩ ላይ የባለቤትነት ስሜት እንዲፈጠር ተደርጓል። ድጋፋዊ የመስክ ጉብኝት ከዞንና ከወረዳ በጠቅላይ እጠቃሚ ሲሆን የዞን ማስ/ጽ/ቤቶች እንደየዞናቸው ስፋትና የወረዳዎች ብዛት ተንቀሳቅሰው ለወረዳ ማስ/ጽ/ቤቶችና ለፈፃሚዎች ድጋፍ አድርገዋል። በዚህም መሰረት ግብረ-መልስ እንዲያገኙና አፈፃፀማቸውን እንዲያሻሽሉ አስተዋፀኦ አድርጓል። በሁሉም መስኮች እየተደረጉ ያሉ እንቅስቃሴዎችን ሪፖርቶች በየደረጃው በማዘጋጀትና በመወያየት ጠንካራ ተሞክሮዎች ተጠናክረው እንዲቀጥሉ ክፍተቶች ደግሞ በተቻለ ፍጥነት በየደረጃው እንዲፈቱ ተደርጓል።

ሰንጠረዥ - 21. የተካሄዱ የክትትልና ግምገማ ተግባራት

ተ.ቁ	ተግባራት	መለኪያ	የዓመት ዕቅድ	የስክሪብ ሩብ ዓመት		
				ዕቅድ	ክንውን	ንጽጽር በ %
1	የፀረ ኤች አይ ቪ/ኤድስ ም/ቤት ጉባኤ ማካሄድ	በቁጥር	360	180	37	21
2	የስራ አመራር ቦርድ ስብሰባ ማካሄድ	በቁጥር	2160	540	430	80
3	የልምድ ልውውጥ በቀበሌዎች ደረጃ ማካሄድ	በቁጥር	3426	856	79	9
4	በየደረጃው የተካሄዱ የልምድ ልውውጦች	በቁጥር	180	45	145	322
5	የሩብ ዓመት ዕቅድ አፈፃፀም ግምገማ ማካሄድ	በቁጥር	180	180	166	92
6	የመስክ ድጋፋዊ ክትትል ማካሄድ	በቁጥር	180	180	736	409
7	የአጋርነት የምክክር መድረክ ፎርምዎችን መመስረት /ማጠናከር/	በቁጥር	200	50	28	56
8	የተካሄዱ የአጋርነትና የምክክር መድረክ ስብሰባዎች	በቁጥር	200	50	37	74

5. የፕሮጀክት ምዘና ተግባር

ሰንጠረዥ - 22. የፕሮጀክት ምዘና ተግባራት

ዞን/ ወረዳ	የተመዘኑ ፕሮጀክቶች ብዛት ዓመታዊ ዕቅድ				የተመዘኑ ፕሮጀክቶች የስክሪብ ሩብ ዓመት ክንውን				የፀደቁ ፕሮጀክቶች ብዛት	ያልጸደቁ ፕሮጀክቶች ብዛት	እንዲሻሻሉ የተመለሱ ብዛት	ለፀደቁት ፕሮጀክቶች የተመደበ በጀት ብዛት
	መከላከል	ድጋፍና ክብካቤ	አቅም ግንባታ	ድምር	መከላከል	ድጋፍና ክብካቤ	አቅም ግንባታ	ድምር				
ሰ/ንገደር	33	41	55	129	4	11	10	25	16	0	0	331671
ጎንደር ከተማ አስ	0	0	0	0	0	1	2	3	3	0	0	102424
ደ/ንገደር	4	12	5	21	0	5	3	8	5	5	0	73262
ዋግኸምራ	5	5	7	17	4	1	2	7	2	0	0	44561.30
ሰ/ወሎ	31	26	28	85	2	8	6	16	16	2	1	192403.5
ደ/ወሎ	32	38	35	105	11	19	8	38	29	9	4	252140.2
ደሴ ከተማ አስ	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
አሮሞ ብሔ	14	28	28	70	0	2	2	4	5	0	1	66480.45
ሰ/ሸዋ	50	50	50	150	3	10	7	20	19	0	1	242097
ምሰ/ጎጃም	51	48	42	141	9	5	4	18	15	4	7	3723244
ምዕ/ጎጃም	124	123	63	310	8	22	6	36	25	33	3	721863
አዊ ብሄረሰብ	13	22	17	52	3	2	5	10	10	0	0	188124
ባ/ዳር ከተማ አስ	0	12	5	17	0	5	3	8	5	5	0	73262
ክልል ተቋማት	32	15	20	67	0	0	0	0	0	0	0	0
	389	420	355	1164	44	92	58	194	150	58	17	6011532

6. የበጀት አጠቃቀምና አስተዳደራዊ ጉዳዮች

ሰንጠረዥ - 23. በበጀት ዓመቱ ሌሎች በዘርፉ የሚሰሩትን መያዶች ሳይጨምር በኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መከ.መቆ.ማስ/ጽ/ቤት የሂሳብ አካውንት ብቻ ለኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መከ.መቆ ማስፈጸሚያ ተግባራት ለስራ ዝግጁ የነበረ ገንዘብ ማጠቃለያ

Source & Use of Fund	Sources of Fund								Total
	Global Fund	EMSAP MAP II	UNDAF	NORAD program	POOLD FUND	CDC	Action Aid	IGAD	
BBF	16,605,042.39	5,096,759.09	1,475,995.93	567,860.58	1,951,198.50	1,177.11	17,289.60	0.0	25,715,323.20
Current Transfer	0.00	7,246,087.45	377,424.04	1,056,073.00	0.00	0.00	0.00	748,104.50	8,679,584.49
Total Budget	16,605,042.39	12,342,846.54	1,853,419.97	1,623,933.58	1,951,198.50	1,177.11	17,289.60	748,104.50	34,394,907.69
Total Expenditure	9,671,961.64	2,940,131.96	463,529.40	585,173.56	359,642.68	0.00	0.00	521,301.90	14,541,741.14
Unsettled Balance	6,933,080.75	9,402,714.58	1,389,890.57	1,038,890.57	1,591,555.82	1,177.11	17,289.60	226,802.60	19,853,166.55

ሰንጠረዥ - 25. የመንግስት መደበኛ በጀት አጠቃቀምን በሚመለከት

ተ.ቁ	የወጭ ዓይነት	የተመደበ በጀት	ስራ ላይ የዋለ በጀት	ንጽጽር በ %
1	ለደመወዝ	9989097	2018235	20
2	ለስራ ማስኬጃ	3981876	629206	16
	ጠቅላላ ድምር	13,970,973	2,647,441	19

የሰው ሀይል ስራ አመራር

የአብዛኛው ኤች አይ ቪ ኤድስ መከ/መቆ/ጽ/ቤት በጥቅሉ 578 ሰራተኞች በስራ ገበታ ላይ ይገኛሉ። ከነዚህ ሰራተኞች መካከል 205 ወይም 35 በመቶ ሴቶች ናቸው። በትምህርት ደረጃም አጠቃላይ ሰራተኛው ሲመዘን 48.6% ድግሪና ከዚያ በላይ፣ 45.5% ዲፕሎማ የትምህርት ደረጃ ያላቸው ሲሆኑ ቀሪው 5.8 በመቶው ከዲፕሎማ በታች የትምህርት ደረጃ እንዳላቸው መረጃዎች ያሳያሉ። በ2003 በጀት ዓመት የመጀመሪያው ሩብ ዓመትም 22 አዲስ ሰራተኞች የተቀጠሩ ሲሆን 12 ሰራተኞች ዝውውር አግኝተዋል። ከክልል እስከ ወረዳ ድረስ የነበሩ 25 ሰራተኞች ደግሞ በገዛ ፈቃዳቸው ስራቸውን ለቀዋል።

ሰንጠረዥ - 26. የሰው ሀይል ብዛት

ተ.ቁ	ዞን/ወረዳ	ጠቅላላ ሰራተኛ ብዛት			የት/ት ደረጃ			ጠቅላላ
		ወንድ	ሴት	ድምር	ከዲፕሎማ በታች	ፋፋሎማ	ድግሪና ከዚያ በላይ	
1	ሰ/ጎንደር	46	27	73	4	41	28	73
2	ጎንደር ከተማ አስ	2	2	4	0	2	2	4
3	ደ/ጎንደር	18	10	28	1	12	15	28
4	ዋግኸምራ	19	10	29	4	11	14	29
5	ሰ/ወሎ	31	14	45	1	21	23	45
6	ደ/ወሎ	45	28	73	4	35	4	73
7	ደሴ ከተማ አስ	1	2	3	0	2	1	3
8	አሮሞ ብሔ	16	11	27	3	13	11	27
9	ሰ/ሸዋ	51	28	79	1	39	38	79
10	ምስ/ጎጃም	44	20	64	4	27	33	64
11	ምዕ/ጎጃም	34	21	55	2	31	22	55
12	አዊ ብሄረሰብ	23	12	35	0	11	24	35
13	ባ/ዳር ከተማ አስ	7	2	9	4	1	4	9
14	ክልል ተቋማት	36	18	54	5	17	32	54
	ጠቅላላ	373	205	578	34	263	281	578

በበጀት ዓመቱ የመጀመሪያ ሩብ ዓመት የሰራተኞችን አቅም ከማጠናከር አንጻር የተለያዩ ተግባራት ተከናወኑዋል።

- ከፑል ፈንድ በተገኘ በጀት በአጭር ጊዜ የትምህርት ኘርግራም እና 84 ሰራተኞች Financial Management በደብረ ዘይት ስራ አመራር ማሰልጠኛ ተቋም ስልጠና እንዲሰለጥኑ ተደርጎልኑ።
- በዲግሪ ኘርግራም በተለያዩ ዩኒቨርሲቲዎች 17 ሰራተኞች የተለያዩ ትምህርቶችን በመከታተል ላይ ናቸው።
- በማስተርስ ኘርግራም 41 ሰራተኞች በMA Sociology፣ MA Social Work፣ MA Economics፣ MBA እና MPH የትምህርት ዘርፎች በተለያዩ ዩኒቨርሲቲዎች በመማር ላይ ናቸው
- በተለያዩ ምክንያት የኘርቪደንት ፈንድ ማውጣት ለፈለጉ ሰራተኞች ክፍያ ተፈፅሞላቸዋል።

6. ያጋጠሙ ዋና ዋና ችግሮችና የተወሰዱ ስልጠናዎች

6.1 ያጋጠሙ ዋና ዋና ችግሮች

- የመንግስት ተቋማት በሚፈለገው ደረጃ ለስራው ትኩረት አለመስጠት፣ የ2%ና ኤድስ ፈንድ ተግባራዊ እንቅስቃሴ ዝቅተኛ መሆን፣
- ፈፃሚ አካላት ጥራቱን የጠበቀና በወቅቱ ሪፖርት መላክ አለመቻል፣
- የማህበረሰብ ውይይት ጥራቱን ተከተሎ አለመካሄድ /መቆራረጥ፣ የተሳታፊ መጓደል፣ በቂ ክትትልና ድጋፍ አለመስጠት፣/
- ድጋፍ ለሚያስፈልጋቸው ሰዎች /OVC, PLHIV, Vulnerable women/ በቂ ድጋፍ ለማድረግ የአቅም ውስንነት፣
- በቀበሌ ደረጃ ያለው የፀረ-ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ አደረጃጀት አለመጠናከር፣
- የቅንጅታዊ አሰራር ውስን መሆን፣
- በየደረጃው ያሉ የኤችአይቪ/ኤድስ መከ.መቆ. ማስ/ጽ/ቤቶች የተሸከርካሪ ችግር መኖር፣
- የሰወ. ሀይል መልቀቅና በወቅቱ አለመሟላት/በየስራ ሂደቱ፣ከወረዳ እስከ ክልል/

6.2 የተወሰዱ የመፍትሄ እርምጃዎች

- የመንግስት ተቋማት ፎረም በየደረጃው በማቋቋም ተገቢውን ክትትልና ድጋፍ እንዲያደረጉ ተደርጓል።
- በየደረጃው የጋራ ድጋፍ ክትትል በማድረግ ወቅታዊ ችግሮችን መፍታት፣
- የማ/ሰብ ውይይት አፈፃፀም ችግሮች ላይ ጥናት ማካሄድ፣
- የ2 ፐርሰንት በጀትና ኤድስ ፈንድ በጀት አጠቃቀም መመሪያ በማዘጋጀትና በማስተዋወቅ ተግባራዊ ተደርጓል።

6.3 ስታግ መልካም ስራ እንቅስቃሴዎች

- በየደረጃው ያለው አመራር በሚፈለገው ደረጃ ባይሆንም ከጊዜ ወደ ጊዜ ትኩረቱ እየጨመረ መምጣት፣
- የህብረተሰቡ ግንዛቤ ማደግና በየዘርፉ አገልግሎት በማግኘትም ሆነ ምላሽ በመስጠት እያሳየ ያለው እንቅስቃሴ የሚያበረታታ መሆኑ፣
- በድጋፍና ክብካቤ ተግባራት የማህበራት ተሳትፎ ማደግ፣ እየተከናወኑ ያሉ የገቢ ማስገኛ ተግባራት ውጤታማነት እየተሻሻለ መምጣት፣

- በኤድስ ፈንድ ወደ ተግባር በመገባት መጀመሩና ወላጅ ያጡ ህጻናት ቋሚ የሆነ የምግብና የትምህርት እድልና ድጋፍ ማግኘታቸው፤
- የህዝብ ንቅናቄ ተግባራት ተጠናክሮ መቀጠል፤
 - የማህበረሰብ ውይይቶች ወደ ዕድር መቀየር፤ በድጋፍና እንክብካቤ መሰማራት፤ የተወሰኑ ውሳኔዎች ተግባራዊ መደረግ፤ ህብረተሰቡ የአካባቢውን ችግር በራሱ ለመፍታት መሞከሩ፤ በልማት ስራ መሰማራት፤
 - የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ሜይንስትራሚንግ እንቅስቃሴ እየተሻሻለ መምጣት
- የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ የጤና አገልግሎቶች እየተስፋፉ መምጣት፤
- ከአጋርና ረጂ ድርጅቶች ጋር ያለው ትብብርና የኅሮግራሞች አፈፃፀም መሻሻልና የአጋር ድርጅቶች ከክልሉ ጋር ለመስራት ያላቸው ፍላጎት ከፍተኛ መሆን፤
- ህብረተሰቡ በከፍተኛ ደረጃ የደም ምርመራ አገልግሎት ተጠቃሚነቱ እያደገ መምጣቱ፤
- አጋር አካላትን ያሳተፈና የተጠናከረ ዕቅድ አስተቃቀድ እንዲሁም የጋራ ድጋፋዊ ክትትል መጀመሩ/በክልል፤ በዞንና በወረዳ ደረጃ፤/

7. ለቀጠለው ትኩረት የሚሹ ጉዳዮች

- ተከታታይና መደበኛ ስራ ስራ ድጋፋዊ ክትትል በግብርና፤ መካሄድ ይኖርበታል፤
- የማ/ውይይት አፈፃፀም ላይ ጠንካራ ክትትል በማድረግ ጥራቱን ማስጠበቅ፤
- በት/ቤት የሚካሄድ የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ መከላከል ተግባራትን አጠናቅሮ ማሰቀጠል፤
- ለኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ምላሽ ለመስጠት የሚያስችል የአካባቢ ሃብት ማሰባሰብና ወደ ስራ ማስገባት ላይ ትኩረት መደረግ ይኖርበታል፤
- የበጀት ማሻሻያ ንዑስ ኅሮግራምን ተግባራዊ በማድረግ የበጀት አጠቃቀምንና አፈፃፀምን ማሳጠፍ፤
- በድጋፍና እንክብካቤ ላይ የሚውለውን የውጭም ሆነ የአካባቢ ሃብት ዘላቂ በሆኑ በተለይም በገቢ ማስገኛ ላይ እንዲውል፤ እንዲሁም ቫይረሱ በደማቸው ውስጥ ያለባቸው ሠዎች የመስራት ባህልን እንዲለምዱ ማድረግ፤ በተጨማሪም በማህበራት አባላት መካከል ያለውን አለመግባባት ትኩረት ሰጥቶ መከታተልና መፍታት፤
- በክልል፤ በዞን በወረዳ የሚደረጉ እንቅስቃሴዎችን መረጃ በተደራጀ መንገድ መያዝ፤ ወቅታዊና ጥራቱን የጠበቀ የሪፖርት ልውውጥ ማድረግ፤
- የዞንና የወረዳ ማስ/ጽ/ቤቶችንና ባለሞያዎች አቅም የማጎልበት ስራ አጠናክሮ መቀጠል፤
- በየደረጃው ላሉ ማስ/ጽ/ቤቶች ተሽከርካሪ ለማሟላት/ለሌላቸው/ ጥረት ይደረጋል፤